

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

ARALIK 2021

@ebsoorgani

@ebsoorgani

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

**“UMUTSUZ DURUMLAR YOKTUR, UMUTSUZ İNSANLAR VARDIR.
BEN HİÇBİR ZAMAN UMUDUMU YİTİRMEDİM.”**

M. Kemal Atatürk

**Yorgancılar:
Başka Türkiye yok...
“BAŞARMALIYIZ!”**

**“Üretimin sürekliliğini sağlamak için
mutlaka önümüzü görmemiz gerekiyor”**

**UNCTAD: Küresel ticaret 3.çeyrekte düştü
TEDARİK ZİNCİRİ KONUSUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN ÖNGÖRÜLER NELER?**

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönlerle giden
eski yol yoktur.**

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

MAViTAS

PREFABRİK A.Ş.

Beton Prefabrik Yapı Elemanları Üreticisi

 www.mavitasprefabrik.com.tr

 0 232 877 2000

 info@mavitasprefabrik.com.tr

 Kemalpaşa O.S.B. Mah. İzmir Ankara Asfaltı Cad. No:5/2 - Kemalpaşa/İZMİR

ARALIK GÜNDEMİ

ARALIK 2021

Yıl : 38

Sayı : 451

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Engin TATLIBAL

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr
KEP Adresi: ebso@hs01.kep.tr

Reklam Rezervasyon

Engin TATLIBAL
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 30 Aralık 2021

4	Başka Türkiye Yok! Başarmalıyız?	26	Sanayicinin gündemi Türkiye ekonomisi
8	Yorgancılar asgari ücret zammını ve ekonomik gelişmeleri değerlendirdi	32	UNCTAD: Küresel ticaret 3.çeyrekte düştü
9	Filipinler Büyükelçisi Algabre ve Başkan Yorgancılar, Filipinler'in Travel Turkey standında buluştu	50	Küresel ekonominin gündemi Omicron ve yüksek enflasyon
9	Yorgancılar, MÜSİAD Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti heyeti ile bir araya geldi	57	Ekim'de işsizlik yüzde 11,2
10	İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Mustafa Öztürk EBSO'yu ziyaret etti	60	Sanayi üretimi Ekim'de yıllık yüzde 8,5; aylık yüzde 0,6 arttı
11	EBSO Yüksek İstişare Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi	62	Temel ekonomik göstergeler
13	EBSO, Çınarlı Meslek Lisesi'nde 'Sektörel Mükemmeliyet Merkezi' kuruyor		
14	Gökçuoğlu: "Eski köye yeni adet getirenler başarıyı yakalayacak"		
15	Dikili TDİOSB'nin jeotermal arama ruhsat sayısı dokuza çıktı		
20	Esen'den Meclis temennileri		
22	Yorgancılar: "Üretimin sürekliliğini sağlamak için mutlaka önümüzü görmemiz gerekiyor"		

Kapak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "İçinde bulunulan zor günlerde; moral ve motivasyonumuzu bozmadan uzlaşılı içinde, istişareye önem vererek, ortak aklı kullanarak, farklı düşüncelere ve birbirimize anlayış göstererek, umudumuzu koruyarak harekete geçme zamanı. Başka Türkiye yok! Başarmalıyız!" dedi.

AKDENİZ MAHALLESİ, HALİT ZİYA BULVARI NO:1 KONAK / İZMİR

ADRESİNDEYİZ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

YENİ YILDA;

ORTAK AKIL VE İSTİŞAREYE ÖNEM VEREREK,

FARKLI DÜŞÜNCELERE VE BİRBİRİMİZE ANLAYIŞ GÖSTEREREK,

UZLAŞI İÇİNDE,

UMUDUMUZU, MORAL VE MOTİVASYONUMUZU KORUYARAK,

ÜRETEREK, İHRACAT YAPARAK, İSTİHDAM SAĞLAYARAK,

PAYLAŞIM VE FEDAKARLIKLA HAREKET EDELİM.

BAŞKA TÜRKİYE YOK!

BAŞARACAĞIZ!

İklimlendirme sistemlerinde
profesyonel çözümler için **Çiğli A.O.S.B.'de**

DAIKIN VRV altherma

Şirket Merkezi

+90 232 458 12 22

A.O.S.B. 10002 Sok. No:24 Çiğli / İZMİR

Showroom

+90 232 458 12 27

Gazi Mah. Önder Cad. No:9/D Gaziemir/İZMİR

www.egemak.biz | info@egemak.biz

Yorgancılar büyüme rakamlarını değerlendirdi

“Faizi düşürürken kurları reel seviyeye getirir ve enflasyonu da indirirsek büyüme devam eder”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Türk sanayicisi yatırımdan kaçmıyor; ancak istediği tek bir şey var, öngörülebilirlik. Türkiye faizi düşürürken döviz reel fiyatlarına getirip enflasyonu da indirirse, bu büyüme rakamları önümüzdeki süreçte de devam eder” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, A Para kanalında canlı yayınlanan İşin Sırrı programına katılarak üçüncü çeyrek büyüme verilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Türkiye'nin üç çeyrek dönemdir büyümekte olmasının çok sevindirici olduğunu belirten Yorgancılar, “İhracatın üçüncü çeyrekteki büyümeye yüzde 6,8 oranındaki etkisi, burada dikkat çeken bir noktayı oluşturmaktadır. Türkiye'nin ihracatının çok büyük bir bölümünü de sanayi ürünleri oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu büyüme rakamları, sanayi üretiminin ülkemiz için ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir” dedi.

‘Komşudan tedarik’ avantajı

Avrupa Birliği'nin mal tedarikinde ön önemli kaynağının Uzak Doğu olduğunu, ancak mevcut konjonktürde bu durumun değiştiğini ifade eden Yorgancılar, “Gerek enerji sıkıntıları ve gerekse navlun fiyatlarında yaşanan yükseliş, ‘komşudan tedarik’ seçeneğinin ön plana çıkmasını sağladı. Zira Çin, son dönemde yaşamakta olduğu elektrik kesintileri nedeniyle haftanın belirli günlerinde üretim yapıyor. Dolayısıyla mevcut talep karşısında Uzak Doğu kaynaklı arz düştü. Bu noktada Türkiye'nin üretim dokusu ve kapasitesinin çok geniş bir yelpazeye yayılmış olması, bizim için bir

kez daha önemli bir avantaj sağladı. Bu avantaj ile ihracatımızda AB'nin zaten ağırlıklı olan payı daha da arttı. Bu tablo karşısında Türkiye'nin sahip olduğu şansın 2022 yılında da sürmesi beklenebilir” diye konuştu.

“Düşük faiz önemli, ama...”

Güven veren bir yatırım ortamı için düşük faiz konusunun son derece önemli olduğunu dile getiren Yorgancılar, “Faizin düşük olması, sanayicinin yatırım yapabilmesi açısından önemli bir noktadır. Bununla birlikte düşük faiz ortamını sağlarken, beraberinde büyümenin artmasını, işsizliğin azalmasını ve en önemli husus olarak kurların reel fiyatlarında tutulmasını sağlamamız da gerekiyor. Şu an biz ihracat için yaptığımız üretimde kullandığımız girdilerin yüzde 70'ini ithal ediyoruz. Bunun anlamı, kurlar arttığı müddetçe üretim maliyetlerinin de artacak olmasıdır. Bu da doğrudan doğruya enflasyonu artıracaktır”

ifadesini kullandı.

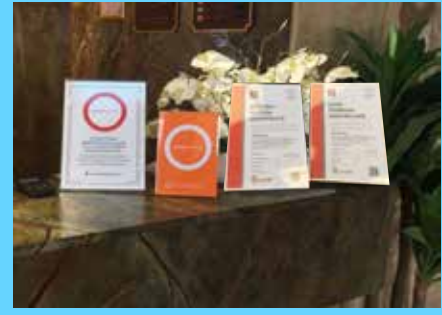
Türkiye'nin ihracatını başarılı bir şekilde artırdığını ve faizi de düşürmekte olduğunu belirten Yorgancılar, “Bunların yanında Türkiye döviz reel fiyatlarına getirip enflasyonu düşürürse, bu büyüme rakamları önümüzdeki süreçte de devam eder” dedi.

“Sanayici önünü görmek istiyor”

Türk sanayicisinin yatırımdan kaçmadığını ifade eden Başkan Yorgancılar, “Ancak sanayicinin istediği tek bir şey var, öngörülebilirlik. Planlarımızı yaparken önümüzü görebilmek istiyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı düşük faiz politikasına ilaveten Hazine ve Maliye Bakanlığımızın 2022-2024 dönemini kapsayacak şekilde yeni bir Orta Vadeli Plan hazırlaması gerekiyor. Devletimizin açıkladığı OVP'lerin gerçekçi olması çok önemli” diye konuştu.

Grandefe

0 536 2557791*0 533 6993299*0 232 7976666

info@grandefe.com

Yorgancılar asgari ücret zammını ve ekonomik gelişmeleri değerlendirdi

“Çalışanlarımızın mutlu yaşaması çok önemli”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Bloomberg HT kanalında canlı yayınlanan Tedarikte Çözüm programına katılarak 2022 yılında uygulanacak olan asgari ücret rakamı, Türkiye'nin ihracat performansı ve 2022 hedefleri hakkında değerlendirmelerde bulundu.

“Alım gücü seviyesi belirleyici”

Asgari ücrete yapılan zammın insanlarımızın eline geçen paranın artması açısından çok önemli olduğunu dile getiren Başkan Yorgancılar, “Zam oranı gayet güzeldir. Ancak bu zam, alım gücünün sabit bir seviyede tutulması durumunda anlamlı olur. 4 bin 250 lira asgari ücret alan bir çalışanın, Ocak ayında bu parayla alabildikleri ile Aralık ayında alabildikleri arasında büyük bir fark oluşuyorsa bu zammın bir anlamı kalmayacaktır. Ayrıca uzun süredir çalışan kesimin eline daha fazla para geçebilmesi için asgari ücretin vergiden muaf olması gerektiğini ifade ediyorduk. Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konunun hayata geçeceğine dair yaptığı açıklama da son derece memnuniyet vericidir. Çünkü çalışanlarımızın mutlu yaşamaları gerekiyor, bu çok önemli” dedi.

“İhracatımız da artıyor, maliyetler de”

Görev süresinin başından beri ‘Üretim yoksa kalkınmak hayaldir’ mottosunu dile getirdiğini ifade eden Yorgancılar, “Üretim olmadığı bir ortamda istihdamın ve ihracatın da olamayacağı ortada. Herkesin her ortamda dile getirdiği

gibi, katma değeri düşük üretim yapıyoruz. Birim ihracat değerimiz, emek yoğun sektörlerde üretim yapıldığını net bir şekilde göstermektedir. Hükümetimizin son olarak açıkladığı ihracata dayalı büyüme politikası çerçevesinde baktığımızda, Türkiye’de üretilen malların sektörüne göre ortalama yüzde 65 ile 75’i ithal hammaddeye bağlı durumda. Maliyetler de buna paralel olarak artıyor” diye konuştu.

Türkiye’nin yaptığı ihracatın 2021 yılı sonunda 200 milyar doları geçebileceğini belirten Yorgancılar, “Ancak geleceğimiz açısından değeri yüksek ürünleri ihraç etmemiz hayati önem taşıyor. 300 milyar dolar ihracat da gerçekleştireniz, şimdiki gibi bunun ortalama yüzde 70’i ithalata bağlı ise ve bunun kilogram başı değeri 1 dolar seviyelerindeyse, ülkemize katkısı yine sınırlı bir çizgiyi aşamayacaktır. Örneğin Türkiye demir çelik alanında önemli bir ihracatçı ülke. Ancak aynı Türkiye, dünyada en fazla hurda ithalatı

yapan ülkelerden de biri. Demek ki biz cevherden üretim yapmıyoruz, doğrudan hurdaya bağlı bir sistemle çalışıyoruz. Dolayısıyla yerli girdiyle üretimin desteklenmesi bir kez daha ön plana çıkıyor” ifadesini kullandı.

Öngörülebilirlik

“Sanayicinin istediği tek bir şey var, önünü görebilmek” diyen Yorgancılar, “Kurun yükselmesi veya düşmesinden ziyade belirli bir süre boyunca belirli bir seviyede kalması önem taşıyor. Kur dalgalandığı zaman şirketlerin bilançolarında bozulmalar söz konusu oluyor. Bu yıla mahsus olmak üzere 2021 yılında ağırlıklı ortalama kuru baz alarak yılsonunda defterlerin kapatılması, bu bilançoları düzeltmek adına şirketlere bir imkan sağlayacaktır. Merkez Bankası politika faizini düşürüyor, ancak bankaların uyguladığı faizler yüzde 21 ile 24 bandında. Bu şekilde yatırım yapmak son derece güç” diye konuştu.

Filipinler Büyükelçisi Algabre ve Başkan Yorgancılar, Filipinler'in Travel Turkey standında buluştu

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve Filipinler İzmir Genel Konsolosu Ender Yorgancılar, 15. Travel Turkey İzmir Fuarı'na katılan Filipinler Büyükelçisi Maria Elena P. Algabre ile Filipinler ülke standında bir araya geldi.

PHILIPPINES

İzmir ve Diyarbakır arasında gönül köprüsü

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 15. Travel Turkey İzmir Fuarı kapsamında kente gelen Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kaya ile iki kent arasında hayata geçirilebilecek işbirlikleri hakkında görüş alış verişinde bulundu.

Yorgancılar, MÜSiAD Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti heyeti ile bir araya geldi

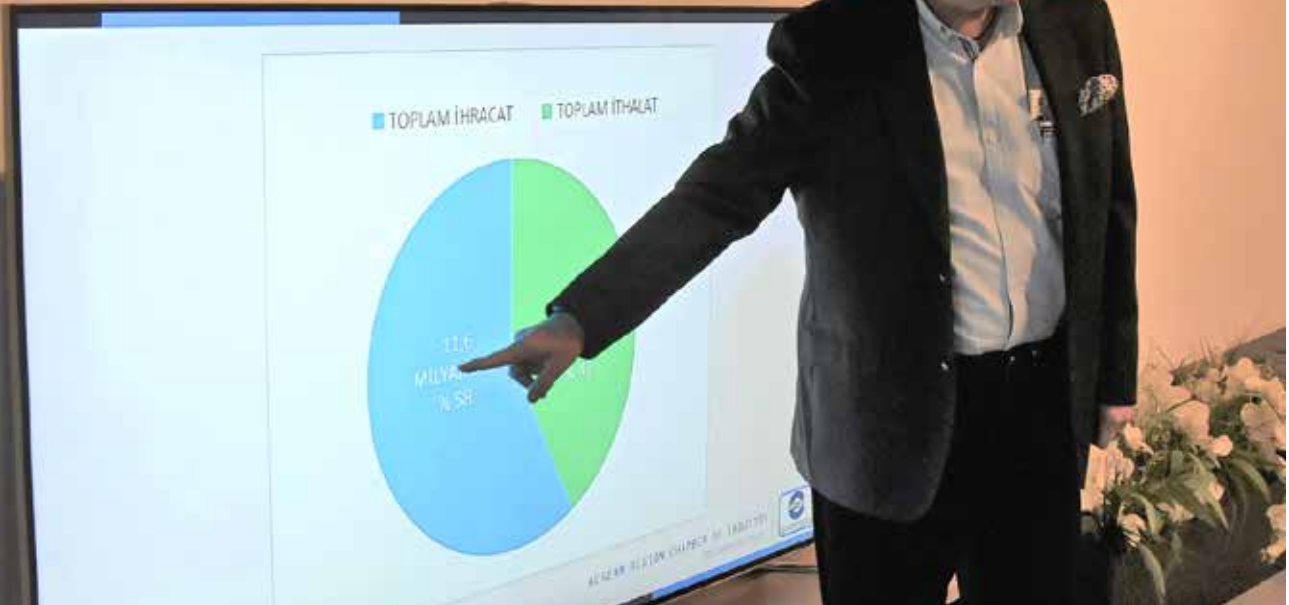
Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 15. Travel Turkey İzmir Fuarı sebebiyle İzmir'de bulunan Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Başkanı Okyay Sadıkoğlu ve beraberindeki heyet ile bir araya geldi. Görüşmede gerçekleştirilebilecek işbirlikleri hakkında fikir alışverişinde bulunuldu.

İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Mustafa Öztürk EBSO'yu ziyaret etti

İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Mustafa Öztürk, Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen ve Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a nezaket ziyaretinde bulundu. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, görüşmede İzmir'deki yatırım iklimi ve İzmir'in temel göstergelerine ilişkin bir sunum yaptı.

EBSO Yüksek İstişare Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yüksek İstişare Kurulu Toplantısı, Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar başkanlığında gerçekleştirildi. Geçmiş Dönem EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Taşkın'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda güncel ve ekonomik değerlendirmelerde bulunuldu.

Burada yaptığı konuşmada dünya ekonomisinde yaşanan tedarik zinciri ve buna bağlı gelişen enflasyon konularına, son dönemde hızla yayılan Omicron varyantının eklendiğini belirten Başkan Yorgancılar, "Türkiye'nin ihracat pazarını oluşturan pek çok Avrupa ülkesinde, kapanmaya varan yeni önlemler devreye alınmış durumda. Buna yanında ise Çin'in enerji sıkıntısına ve diğer faktörlere bağlı

gelişen ürün ve hammadde tedariki sorunu, bilhassa Avrupa'yı 'komşudan tedarik' seçeneğine yöneltti. Türkiye olarak sahip olduğumuz geniş üretim yelpazesi, coğrafi ve lojistik avantaj ile bu konuda ön plana çıkıyoruz. Bu süreci güçlü bir biçimde sürdürmemiz gerekiyor" dedi.

Asya bölgesine verilen siparişlerin yüklenme sürelerinin sekiz ayı bulabildiğini ifade eden Yorgancılar,

"Arz sıkıntılarının ne kadar devam edeceğini şu an bilemiyoruz. Üretim için kullandığımız hammaddenin ortalama yüzde 70'lerde ithalata bağlı olmasından ötürü bu durum bizi de etkiliyor. Bu da kırılganlığımızı artırıyor" diye konuştu.

Son dönemde yaşanan kur dalgalanmasına da değinen Yorgancılar, "Hepimizin bildiği gibi üretimde sürekliliği sağlamanın

yolu, önümüzü net bir biçimde görebilmemizden geçiyor. Kısa aralıklarda bu denli keskin kur dalgalanmaları yaşamamız, bunun önüne geçiyor. Faizin düşmesi çok önemli, yüksek faizle yatırım yapmak mümkün değil. Ancak düşük faiz ile birlikte enflasyonu da aşağı çekebilirsek, başarıyı yakalayabiliriz" ifadesini kullandı.

EBSO üyesi Dedem firması, 2021 Verimlilik Proje Ödülleri'nde birinci oldu

Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi firmalardan Dedem Elektrik, geliştirdiği proje ile T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 2021 Verimlilik Proje Ödülleri kapsamında "Orta Ölçekli İşletmeler" kategorisinde birincilik ödülüne layık görüldü.

Başarılı firmaların ödülleri T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'tan aldığı ve Gebze Bilişim Vadisi'nde gerçekleştirilen törene EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. İbrahim Gökçüoğlu, İzmir Model Fabrika Direktörü Osman Arslan ve firma temsilcileri katıldı. "Otonom Tır Yükleme Sistemi" ile birincilik ödülüne layık görülen Dedem Elektrik'in projesi, lojistik sektöründeki süreçler içinde çok

önemli bir yeri olan paletlerin TIR dorselerine yüklenmesini, otomasyon ile mevcut duruma göre çok daha verimli ve düşük maliyetli bir hale getiriyor. Firma, birincilik ödülü olarak 125 bin lira desteğin yanı sıra İzmir Uygulamalı Yetkinlik ve

Dijital Dönüşüm Merkezi tarafından gerçekleştirilen Öğren Dönüş programı hizmeti ile Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen Dijital Dönüşüm Olgunluk Analizi hizmetinden ücretsiz olarak yararlanmaya hak kazandı.

EBSO Çevre Çalışma Grubu Uşak'a teknik gezi düzenledi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Çevre Çalışma Grubu tarafından, Uşak Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile Uşak'taki tekstil, plastik ve lastik geri dönüşümü faaliyetleri gerçekleştiren işletmelere yönelik teknik gezi gerçekleştirildi.

Geziye EBSO Çevre Çalışma Grubu ve Plastik Ambalaj Sanayi Meslek Komitesi üyeleri ile Mayıs ayında gerçekleştirilmesi planlanan We-cycle Çevre ve Geri Dönüşüm Teknolojileri Fuarı'nı düzenleyecek olan İZFAŞ'ın yetkilileri, İZTO Çevre Komisyonu ve Geri Kazanım Grubu Meslek Komitesi üyeleri katıldı.

Gezi kapsamında TOBB Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclisi Başkan Yardımcısı Arif Öztan'ın başkanlığında "Uşak - İzmir Geri Dönüşüm Sektör Toplantısı" da düzenlendi. Toplantıda konuşan EBSO Çevre Çalışma Grubu Başkanı Erdoğan Çiçekçi, Ege Bölgesi Sanayi Odasının faaliyetleri hakkında katılımcılara bilgi verdi.

EBSO Çevre Çalışma Grubu Başkanı Erdoğan Çiçekçi, TOBB Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclisi Başkan Yardımcısı Arif Öztan'a EBSO tarafından hazırlanan "Yeşil Sanayi Rehberi" kitabını sundu.

EBSO, Çınarlı Meslek Lisesi'nde 'Sektörel Mükemmeliyet Merkezi' kuruyor

Proje T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve AB tarafından desteklenecek

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Sektörel Mükemmeliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Hibe Programı'na "EBSO Sectoral Centre of Excellence in the Area of Electric Electronic Technologies" başlıklı projesi ile kabul edildi.

485 bin Euro bütçeli projenin imza törenine, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. İbrahim Gökçüoğlu ve EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu katıldı.

Proje kapsamında Çınarlı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi içerisinde, Elektrik - Elektronik ve Endüstriyel Otomasyon alanında, Endüstri 4.0 altyapısı ile, "Sektörel Mükemmeliyet Merkezi" kurulacak. Merkezde İzmir ve doğu illerindeki 150 elektrik - elektronik alan öğretmeninin hizmet içi eğitim ile donanımları artırılabacak ve öğretmenlerin teknolojik bilgileri güncellenecek.

Avrupa Birliği ve T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çağrısı çıkılan program,

yurt çapında sosyal ve ekonomik kalkınmayı destekleyen ve istihdama hazırlayan esnek, şeffaf, yenilikçi ve kalite temelli bir eğitim sistemi oluşturmayı hedefliyor. Programın amaçları arasında eğitimin kalitesini artırarak beşeri sermayeye yatırım yapmak, mesleki eğitimin kalitesini artırmak ve öğretmen eğitimi ile iş dünyası, meslek kuruluşları, eğitim alanında çalışan STK'lar ve ikincil mesleki eğitim kurumları arasında işbirlikleri tesis edilmesi de yer alıyor.

Gökçüoğlu: “Eski köye yeni adet getirenler başarıyı yakalayacak”

Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi Cemer firması ve İzmir Ekonomi Üniversitesi işbirliğiyle düzenlenen, Uluslararası 4. Cemer Düşten Gerçeğe Tasarım Yarışması Ödül Töreni gerçekleştirildi. Törende bir konuşma yapan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. İbrahim Gökçüoğlu, tüm eğitim süreçlerinde gençlere tasarım kültürünü aşılamanın, Türkiye'nin geleceği için büyük önem taşıdığını söyledi.

Tasarım kültürü

Yarışmayı dört yıldır başarıyla düzenliyor olmalarından ötürü EBSO Meclis Üyesi ve Cemer Kent Ekipmanları Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Eroğlu'na teşekkür eden Gökçüoğlu, “Büyüklerimiz bizlere ‘eski köye yeni adet getirme’ derlerdi. Dünyanın geldiği noktada bu anlayışı terk etmemiz gerekiyor. Artık eski köye yeni adet getirenin başarıyı yakaladığı bir çağda yaşıyoruz. Gençlerimiz ancak tasarım kültürünü vererek bu başarıyı yakalamalarını sağlayabiliriz” dedi.

“Tüm gençlerimiz kazanmıştır”

Tasarım kavramının artık hayatın tüm boyutlarında kendini gösterdiğini ifade eden Gökçüoğlu, “İki gün süren bu etkinlik, tasarım kavramının içselleştirilmesi adına büyük önem taşıyor. Çünkü ne üretiyor olursanız olun, özgün, yeni ve farklı olmadıkça var olanı tekrar eder ve çarpıcı bir atılım yapabilme niteliği taşımaktan yoksun kalır. Bu yüzden tasarım alanında kendini geliştiren

gençlerimiz, başarıya ulaşmamak adına yolu yaralamış demektir. Bu yarışmaya katılan tüm gençlerimiz, böylesi bir başarıya ulaşmak için ilk adımı atmışlardır. Dolayısıyla ben hepsini kazanmış addediyorum ve tebrik ediyorum” diye konuştu.

Cemer Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Eroğlu da “Gelişmiş ekonomilere baktığınızda tasarıma

ve kaliteye çarpıcı bir seviyede önem verildiğini görüyorsunuz. Bu anlayışla 25 yıldır hem kendimizi hem de sektörü geliştiriyoruz. Bu gibi etkinliklerle de tasarım kültürünün toplumumuzda, özellikle de gençlerimiz arasında yaygınlaşması için çaba harcıyoruz. Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum” ifadesini kullandı.

Dikili TDİOSB'nin jeotermal arama ruhsat sayısı dokuzza çıktı

İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ile Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) Başkanlığı yetkilileri arasında "Jeotermal Kaynaklarının Kullanımı" protokolü imzalandı. İmza törenine Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi ve Dikili TDİOSB Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan katıldı.

İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger'in imzaladığı protokol ile bölgedeki altı adet jeotermal kuyu ile üç adet jeotermal arama ruhsatının kullanım hakkı, Dikili TDİOSB'ye devredildi.

Böylece Dikili

TDİOSB'nin elindeki jeotermal arama ruhsat sayısı dokuzza, ruhsat alan büyüklüğü ise 15 bin 959 hektara ulaştı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Valiliği, İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası, Ege İhracatçı Birlikleri, Bergama Ticaret Odası

ve Dikili Belediyesi ortaklığında kurulan Dikili TDİOSB'nin teknolojik seralarda yıllık 80 bin ton kaliteli yaş sebze ve meyve üretimini yurt içi ve yurt dışı pazarlara sunması ve 3 bin 500 kişiye istihdam sağlaması planlanıyor.

Adnan YILDIRIM
Ekonomi Bakan
Yardımcısı (2014-2015)
Türk Eximbank Genel
Müdürü (2016-2019)

YÜKSEK ENFLASYONUN MUHASEBESİ YAPILACAK, YAPILMALI

Kasım enflasyonunun açıklanması sonrasında yüksek enflasyon konuşulur hale geldi. Fiyatların genel seviyesindeki yükseliş 2021 yılının son çeyreğinde hızlandı. 2016'da başlayıp 2018'den itibaren Türkiye ekonomisinin makro göstergelerinde belirginleşen bozulma sürecinde, pandeminin olumsuz etkilerine bir de döviz kurlarında beklentilerin çok ötesine geçen artış eklenince yüksek enflasyon aşamasına geldik. Milli gelir, gelir dağılımı, ekonomik ve sosyal pek çok olumsuz etkileri olan yüksek enflasyon; işletmelerin faaliyetlerini, faaliyet sonuçlarını ve finansal tablolarını etkilemiştir. Uluslararası muhasebe standartlarına göre yüksek enflasyona maruz kalan ülkelerdeki işletmelerin finansal tabloları, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaktadır. **Türkiye'de ise enflasyon düzeltmesi yapılması ile**

ilgili iki yasal dayanak bulunmaktadır. Birincisi TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı", diğeri VUK'nun "Enflasyon Düzeltmesi ve Yeniden Değerleme Oranı" başlıklı 298'inci maddesidir.

Türkiye Muhasebe Standardı 29

TMS 29'da Standardın kapsamı aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

"1- Bu Standart, geçerli para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan işletmelerin, konsolide finansal tabloları da dahil olmak üzere, tüm temel finansal tablolarında uygulanır.

2- Yüksek enflasyonlu bir ekonomide, faaliyet sonuçlarının ve finansal durumun düzeltme yapılmaksızın yerel para biriminde raporlanması anlamlı ve faydalı değildir. Para satın alma gücünü öyle bir oranda kaybeder ki, farklı zamanlarda

meydana gelen işlemlerin veya diğer olayların tutarlarının karşılaştırılması, aynı hesap döneminde bile yanıltıcı olur.

3- Bu Standart, yüksek enflasyonun varlığına ilişkin kesin bir oran tanımlamaz. Finansal tabloların bu Standarda göre düzeltilmesinin ne zaman gerekli hale geleceği konusu bir takdir meselesidir. Yüksek enflasyon, bir ülkenin, bunlarla sınırlı kalmamak üzere, aşağıdakileri de içeren ekonomik özelliklerince belirlenir:

(a) Nüfusun çoğunluğu servetini parasal olmayan varlıklarda ya da nispeten istikrarlı bir yabancı para biriminde tutmayı tercih eder. Elde tutulan yerel para, satın alma gücünü korumak üzere hemen yatırıma dönüştürme vb. suretiyle değerlendirilir;

(b) Nüfusun çoğunluğu parasal tutarları yerel para biriminden değil, nispeten istikrarlı bir döviz cinsinden dikkate alır. Fiyatlar da bu döviz cinsinden belirlenebilir;

(c) Kredili satış ve satın almalarındaki fiyatlar; süre kısa bile olsa, kredi süresi boyunca satın alma gücünde beklenen zararları karşılayacak şekilde belirlenir;

(d) Faiz oranları, ücretler ve fiyatlar bir 'fiyat endeksi'ne bağlıdır ve

(e) Son üç yılın kümülatif enflasyon oranı %100'e yaklaşmakta ya da aşmaktadır.

4- Aynı yüksek enflasyonlu ekonominin para biriminde raporlama yapan tüm işletmeler bu Standardı aynı tarihten itibaren uygular. Bu Standart, raporlama yapılan para birimine sahip olan ülkede yüksek enflasyonun mevcut olduğunun tespit edildiği raporlama döneminin başından itibaren tüm işletmelerin finansal tablolarına uygulanır."

VUK-298: Enflasyon Düzeltmesi ve Yeniden Değerleme Oranı

"A) Malî tablolarda yer alan

parasal olmayan kıymetler aşağıdaki hükümlere göre enflasyon düzeltmesine tâbi tutulur:

1- Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde yüzde 100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde yüzde 10'dan fazla olması halinde malî tablolarını enflasyon düzeltmesine tâbi tutarlar. Enflasyon düzeltmesi uygulaması, her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi halinde sona erer.

Kapsama giren mükellefler, geçici vergi dönemlerinin sonu itibarıyla malî tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar. Geçici vergi dönemlerinde yukarıda belirtilen oranların tespitinde, son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuz altı ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son on iki ay dikkate alınır. Bir hesap dönemi içindeki geçici vergi dönemlerinin herhangi birinde düzeltme yapılması halinde takip eden geçici vergi dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılır.

Cumhurbaşkanı; bu maddede yer alan yüzde 100 oranını yüzde 35'e kadar indirmeye veya tekrar kanunî seviyesine kadar yükseltmeye, yüzde 10 oranını ise yüzde 25'e kadar çıkarmaya veya tekrar kanunî seviyesine kadar indirmeye yetkilidir."

Enflasyon düzeltmesi yapılmalı

Enflasyon düzeltmesinin, bizim mevzuatımızda yasal dayanakları olan VUK'nun 298'inci maddesi ile TMS 29'un, enflasyon düzeltmesinin yapılması ve kapsamını belirleyen ilgili bölümlerinden açıkça anlaşılacağı üzere; TÜİK'in açıkladığı Kasım

sonu fiyat endeksinde göre (Aralıkta enflasyonunun eksi gelmemesi halinde!) **enflasyon düzeltmesi yasal zorunluluktur.**

VUK'nda orana bağlı objektif koşullar gerçekleşmiştir. TMS 29'da ise kesin bir oran belirtilmemekle beraber yüksek enflasyon dışında diğer dört maddede öngörülen (Türkiye'de her gün biraz daha belirginleşen) durumların gerçekleşmiş olması yeterli görülmektedir. Üstelik Standartta, "**bunlarla sınırlı kalmamak üzere**" denilerek yukarıda yer alan a, b, c, d ve e bentlerinde sayılan beş koşulun kapsamı genişletilmiştir. Mevcut yasal durumu değiştirecek bir düzenleme yapılmaması halinde enflasyon düzeltmesi yapılacaktır. Uluslararası standartlara ve kendi mevzuatımıza göre yapılması gereken enflasyon düzeltmesinin, yapılmaması ya da 2022 sonuna ertelenmesi doğru olmayacaktır. Dünyanın her yerine ihracat yapan şirketlerimiz, her ülkede proje yapan şirketlerimiz, SPK mevzuatına tabi halka açık şirketlerimiz, bankacılık mevzuatına tabi kuruluşlarımız, TTK'na göre KGK tarafından her yıl kapsamı biraz daha genişletilen bağımsız denetime tabi şirketlerimiz var. Bağımsız denetim dışında kalan diğer şirketlerin de kademeli olarak önümüzdeki yıllarda bağımsız denetim kapsamına alınacağı düşünülmeli; **şirketlerimizin tamamının finansal tablolarının gerçeği yansıtması sağlanmalıdır.** Üstelik aşırı yükselen döviz kurları ile yükselme eğilimindeki faiz oranları, 2022 yılında da yüksek enflasyon yaşanacağını göstermektedir. Enflasyon düzeltmesinin esaslarının kesinleşmesi için ise **yetkili kurumlar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile KGK tarafından yapılacak düzenlemelerin yayınlanmasını beklemek gerekecektir.**

İCRA VE İFLAS HUKUKUNDA ONLİNE SATIŞA HAZIRLIK VE SATIŞ

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Danışmanı

TBMM Genel Kurulunda 24.11.2021 tarihinde kabul edilen Kanun ile İcra ve İflas Kanununda yapılan önemli değişikliklerden biri de cebri satışların online ortama taşınması olmuştur.

Ancak belirtilmelidir ki Geçici Madde 18 gereği online satış Adalet Bakanlığınca belirlenen il veya ilçelerde, 111/b maddesinin uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin - ki bu yönetmelik Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacaktır - yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlanacaktır. Online satışa ilişkin hükümlerin hangi il veya ilçede ne zaman uygulanacağı Adalet Bakanlığının resmi internet sitesinde duyurulacak ve duyurudan sonraki açık artırmalar online olarak gerçekleştirilecektir.

Elektronik ortamda açık artırma suretiyle satışa hazırlık

Bu yeni düzenleme ile cebri satışlar UYAP sistemine entegre elektronik satış portalında açık artırma suretiyle yapılacağından satışa hazırlık işlemlerinin de yeniden düzenlenmesi gereği hasıl olmuştur. Bu yönde satışa hazırlık

işlemlerindeki değişiklikler şu şekilde özetlenebilir;

- İİK m. 114 gereğince, birinci ve ikinci artırmanın yapılacağı gün ve saat aralığı ile artırma şartları, artırmaya başlangıç tarihinden en az on beş gün önce ilân edilir. İkinci artırmanın başlangıç tarihi birinci artırmanın bitim tarihinden itibaren bir ayı geçmeyecek şekilde belirlenmesi gerekecektir.

- Artırma ilanı ve varsa şartname ayrıca artırmanın başlayacağı günden on beş gün öncesinden başlamak ve artırmanın bitimine kadar kalmak şartıyla, elektronik satış portalında ilan edilir. Elektronik satış portalındaki bu ilan, artırmanın bitimine kadar erişime açık tutulacaktır. Ayrıca taraflar masraflarını kendileri üstlenmek şartıyla artırmayı diledikleri vasıtalarla ilan edebilirler ancak ilanlar arasında farklılıklar bulunursa elektronik satış portalı esas alınır.

- Online cebri satışın getirdiği bir değişiklik de, satış ilanında yer alacak unsurlar arasına mahcuzun varsa görsellerinin de eklenmesi gerekliliğidir. Görsellerin ilanda bulunması, artırmaya katılacak kişilerin fiziken görmeleri

mümkün olmayan ihale konusu üzerinde fikir edinmelerini ve dolayısıyla ihaleye iştirak etmelerini sağlayacak bir düzenlemedir. Bu yönde İİK m.88 f.2'ye yapılan düzenlemenin de online cebri satışa dayandığı söylenebilir. Düzenleme uyarınca, haczedilmiş ve fakat henüz muhafaza altına alınmamış mallar, satış talebi üzerine muhafaza altına alınacak ve ihale alıcısına teslim edilebilir hale getirilecektir. Aksi halde satış yapılamayacaktır. Bu düzenlemenin amacı, elektronik ortamda satışa sunulan ve görselleri ilan edilen mahcuzun satışa sunulduğu halinin muhafaza edilebilmesidir. Böylelikle ihaleye iştirak teşvik edilmektedir.

- Önemli olan bir diğer değişiklik ise İİK m. 133'ün tamamen ilga edilmesidir. Yani ihalede en yüksek pey ileri sürmesine rağmen bedeli ödemeyen alıcı yatırdığı teminatı iade alamayacaktır.

Elektronik ortamda açık artırma suretiyle satış

- Satışa hazırlık işlemlerindeki değişikliklerin yanı sıra İİK m.111/b'de düzenlenen elektronik satış da kısaca ele almamız gerekirse; Açık artırma, ilanda belirtilen günde teklif verme yoluyla başlayacak ve yedi gün boyunca devam edecektir (111/b, f.2). Satış, haczedilen malın

muhammen kıymetinin yüzde elli üzerinden başlayacaktır. Şartların yerine gelmesi halinde mal, en yüksek teklif verene ihale edilecektir.

- Artırmanın tamamlanmasından sonraki ilk iş gününde artırmanın sonucuyla ilgili bir artırma sonuç tutanağı düzenlenir ve bu tutanaktaki bilgiler yine aynı gün satış portalında ilan edilir. Fiziki satışlarda hazırlanan ihale tutanağından farklı olarak bu tutanakta ihale alıcısının imzası bulunmayacaktır. Ayrıca artırma başladıktan sonra, takip alacaklısının satış talebini geri alabilmesi mümkün değildir (m.115,f.5). İhaleye ilişkin hükümlerin kamu düzeninden olduğu göz önüne alındığında bu düzenlemenin yerinde olduğu görülebilmektedir.

- Satış portalında sadece en yüksek pey görünecektir. Pey sürenlerin kimliğinin satış portalında gözükmesi mümkün olmayacaktır ki bu düzenleme de pey sürenlerin olumsuz durumlarla karşılaşmalarını engellemeye yönelik yerinde bir düzenlemedir.

- Açık artırmada en yüksek teklifi veren, artırma süresi içinde kendisinden yüksek bir teklif verilmedikçe teklifini çekemeyecek ve teminatını alamayacaktır.

- Açık artırma süresinin son on dakikası içinde yeni bir teklifin verilmesi halinde açık artırma bir defaya mahsus olmak üzere on dakika uzatılabilecektir. Bu düzenleme de ihalelerde en yüksek peylerin artırmanın son anlarına doğru veriliyor olması gerçeği göz önünde bulundurularak getirilmiştir. Böylelikle mahcuzun daha yüksek bedelle satılabilmesinin yolu açılmıştır.

Son değişikliklerle getirilen ve yukarıda da bahsettiğimiz online cebri satış sağladığı kolaylıkların yanı sıra hukuka aykırılıklara da sebebiyet verebilecek bir düzenleme olup satış portalı benzeri siteler kurularak ihale alıcılarının yanıltılması ve zarara uğratılması gündeme gelebilecektir. Bu yüzden güvenlik tedbirlerinin yanı sıra idari tedbirler de alınması gerekmektedir. İİK 111/b maddesinin 7. fıkrasıyla elektronik satış sisteminin işleyişine, icra sistemi, taraflar ile ihaleye alıcı olarak katılan kişilerin maddi manevi her türlü hak ve menfaatleriyle güvenliklerine zarar verebilecek internet siteleri hakkında 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 8/A maddesinin uygulanacağı hususları hükme bağlanmıştır.

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, Kasım ayı Meclis toplantısında yaptığı açılış ve Başkanlık sunumlarında EBSO Meclisi'nin ilk defa "hibrit" uygulama ile gerçekleştirildiğini belirterek, şartlar el verdiği ölçüde toplantıların bu şekilde yapılmaya çalışılacağını söyledi. Esen, EBSO Meclis toplantısının İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Özel Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde gerçekleştirildiğini belirterek, toplantı için başta İAOSB Yönetim

Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür etti.

Dünya genelinde vaka sayılarında azalma olmadığı gibi salgında yeni artış eğiliminin tüm ülkeleri sardığını belirten Esen, "Çoğu ülkede kısıtlamalar geri getiriliyor. Pandemiye karşı tek silahımız aşı; bu nedenle çevremizde aşı olmayanların bir an önce aşı yaptırılmaları konusunda gayret sarf etmeleri, önlemleri eksiksiz sürdürmeleri gerekiyor" dedi.

Ekonomide kara kış

Kış aylarının geldiğini, ancak asıl kara kışın yine ekonomide ve toplumda yaşandığını üzüntüyle dile getiren Esen, "Dünya genelinde artan enerji ve gıda maliyetlerinin üzerine ülkemizde son yıllarda ana gündemimiz olan ve artık tamamen kontrolden çıkan kur krizi de eklenince çetin bir kış kaçınılmaz gibi görünmekte. Ebsohaber dergimizde Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın dile getirdiği 'Üretmek hiç bu kadar pahalı ve öngörülemez nitelikte

olmamıştı' ifadesi, konuyu net bir şekilde özetliyor. Türk Lirası'nda yaşanan yüksek kayıplar, maliyetleri arttırdı ve artan bu maliyetlerle ne üretim yapmak ne de istihdamı arttırabilmek mümkün" diye konuştu.

"En az zararla atlatmayı diliyoruz"

23 Kasım günü yaşananların hiçbir ülkenin yaşamak istemeyeceği bir durum olduğunu belirten Esen, "Ülkemiz için, kazanımlarımız için, evine eklemek götürmeye çalışan vatandaşlarımız için içimiz acıyor. Bir ülke, kendi parasının değerini bu kadar ayaklara düşüremez, iş insanlarının önü bu derecede tıkanamaz. Bir an önce ve daha fazla vakit kaybetmeden bu kısır döngüden kurtulmamız gerekiyor. Bir tarafta

dijital dönüşüm, iklim kriziyle mücadele, yeşil ekonomi gibi hedeflerden bahsederken diğer taraftan kur krizi, gıda ve enerji kıtlığı, ağır enflasyon ve işsizlik gibi sorunlarla yüzleşmek akıl dışıdır. Geleceğin ekonomisini ve toplumunu inşa etmemiz için barış ortamından ve söz konusu hedeflerden asla vazgeçmememiz gerekiyor. Bu krizi de en az zararla atlatmayı diliyoruz" ifadesini kullandı.

"Atatürk'e özlemimiz artıyor"

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü, vefatının 83. yıldönümünde minnetle ve özlemlerle andıklarını vurgulayan Esen, "Atamıza olan özlemimiz her geçen gün büyümekle birlikte, mücadelesine olan hayranlığımız

da karşılaştığımız her zorlukta daha da artıyor. Onun başlattığı mücadele, hangi zorlukta olursa olsun umudumuzu, çabamızı kaybetmememiz gerektiğini bize gösteriyor. Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere Cumhuriyetimizin aydınlık günlerinin mimarı olan tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü de kutluyorum. Her zaman dile getirdiğimiz üzere, eğitim sistemi bir ülkenin harcıdır. O harcı ne kadar sağlam yaparsak, üzerine inşa edilecek nesiller o denli güçlü ve aydınlık olur. İşte bu aydınlık nesillerin yetiştirilmesinde öğretmenlerimize geçmişte olduğu gibi bugün de çok büyük sorumluluklar düşüyor. Öğretmenlerimizin tüm zorluklara rağmen bu sorumluluğu kararlılıkla sürdürebilmelerini diliyorum" dedi.

Yorgancılar: “Üretimin sürekliliğini sağlamak için mutlaka önümüzü görmemiz gerekiyor”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sanayicilerin beklentilerini “Kurdaki volatilitenin kontrol altına alınması, enflasyonun düşürülmesi, hammadde yeterliliğinin özel veya kamu kaynaklı üretim ile sağlanması, enerjide sanayiciye uygun fiyat uygulanması, tedarikçi üreticilerin desteklenmesi, stok yapılması ile ilgili denetimlerin daha sıkı yapılması, gıdada KDV indiriminin geçici olarak yüzde 1’e düşürülmesi, çiftçinin günün ihtiyaçları doğrultusunda somut olarak desteklenmesi” olarak sıraladı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO Meclisi’nin Kasım ayı toplantısında yaptığı konuşmasında toplantının İAOSB’de gerçekleştiriliyor olması nedeniyle emeği geçen herkese teşekkür etti. Aşı süreci ilerlerken ve süreçler yavaş yavaş yoluna girecek

denirken, değişik varyasyonlar sonucunda dünyanın birçok ülkesinde artan vakalar neticesinde kapanmaların başladığını belirten Başkan Yorgancılar, “Şu anda Almanya’da iki fuar iptal edildi. Özellikle Avrupa Birliği Komisyonu artan vakalar sonrasında seyahatlerle ilgili önemli revizyon

kararları aldı. Güney Afrika kaynaklı son varyantın artması sonucunda Japonya ve İsrail’de olduğu gibi sınır kapatmaya kadar giden durumlar yaşanıyor. Avrupa Birliği ülkelerindeki vefat sayılarına bakıldığında günlük 100 civarında olduğu görülüyor; ama ülkemizde 200 ile 220 arasında

seyretmekte. Aşı, bu durumda ciddi önem kazanıyor. Nitekim aşı yaptırılanlar hastalık sürecini daha kolay geçirmekteler. Aşı yaptırmak istememek ise son derece yanlış bir düşünce. Bu anlamda herkesin aşı yaptırmayı, aşı yaptırılanların da antikorlarını ölçtürerek gerekiyorsa tekrar aşı yaptırmaları gerekiyor” dedi.

Baltık Kuru Yük Endeksi

Üretim maliyetlerinin bugüne kadar hiç bu derece artış göstermediği gibi bu, durumun gelecek için öngörülemez bir süreci de beraberinde getirdiğini vurgulayan Yorgancılar, “Küresel ticaretin ana göstergelerinden biri, BDI olarak bilinen Baltık Kuru Yük Endeksi’dir. Zira dünya taşımacılık sektörü ne kadar hareketliyse, o kadar çok ürün yer değiştiriyor demektir ve bu da dünya ticaretinin buna paralel yukarı yönlü bir seyir izlediği anlamına gelir. Son yılların en yüksek rakamlarına ulaşan BDI, 2021’in Eylül ayında maksimum 5167’yi gördü, Kasım ayında 2678’e düştü. Yurt dışındaki konteyner taşımacılığında daha önce 2500 dolara gelen 40 TEU’luk bir konteyner bugün 12 bin ile 12 bin 500 dolar arasında geliyor. Talebin aşağı inmesinin fiyatlara yansıtıldığını söyleyebiliriz” diye konuştu.

Ekonomide küresel öngörülemezlik

Uzakdoğu’dan verdikleri siparişlerin yükleme terminlerinin 6 ila 8 ay sonraya verildiğini dile getiren Yorgancılar, “Bunun sebebi enerji krizidir; Uzakdoğu’da haftanın belirli günlerinde çalışabiliyor. Enerji olmadığı için maliyetler yükseldi, arz azaldı ve talepler arttı. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde ‘Büyüme ivmesi arz darboğazlarına ve enerji fiyatlarındaki artışa bağlı olarak yavaşlıyor; hammadde, ekipman, iş gücü sıkıntıları imalat sektörü ile üretim sektörü üzerine baskı

yapıyor, bu da kısa vadeli görünümü maalesef zayıflatıyor’ dedi. Yani Avrupa Birliği’nin Merkez Bankası da kısa vadede önünü göremediğini ifade etti. Arz sıkıntılarının ne kadar devam edeceği belirsiz; çünkü enerji pahalı olduğu için fabrikalar üretim yapamıyor. Üretilen mal, Uzakdoğu’dan 8 ay sonra yüksek fiyatla veriliyor. Bu da 100 liralık ihracat yapıp 70 lirası ithal malına bağlı olan ülkeleri etkiliyor ki ülkemizin üretimine etki yapabilecek nedenlerden biri de budur” diye konuştu.

Türkiye’nin kırılma noktası

Küresel ticaretin böylesi bir yol ayrımına girdiği süreçte, Türkiye’nin dış kırılma noktası en yüksek ülkeler arasında yer aldığı vurgulayan Yorgancılar, “Bloomberg tarafından hazırlanan endeks, altı kriterden oluşmakta. Geçmişte de benzer çalışmalar OECD ve FED tarafından da yapılmış ve ülkemiz hep ilk sıralarda yer almıştır. Cari açığın GSYH’ya oranı, kısa dönem dış borç, net kamu borcunun GSYH’ya oranı, rezervler, reel faiz oranı ve yönetim gücünün puanlandığı bir sistemde Arjantin’den sonra 2. sıradayız. Bu çalışmayı son yaşadığımız döviz krizi ile birlikte değerlendirdiğimizde kırılma noktasımızın ne kadar yüksek olduğu görülüyor. Kırılma noktasımız, Türkiye’de üretilen ürünlerin yüzde 70’inin ithale bağlı olmasından kaynaklanıyor. Döviz her yukarı çıktığında fiyatlar da otomatik olarak yukarı çıkıyor. Üretici bunu fiyatlara yansıtıldığında alım azalıyor ve dolayısıyla enflasyon oluşuyor” ifadesini kullandı.

Düşük faiz ve düşük enflasyon

Cumhurbaşkanının da ifade ettiği üzere faizlerin düşmesinin çok önemli olduğunu, kendisinin de sonuna kadar bu düşüncüyü desteklediğini ve yüksek faizle yatırım yapabilmeyi söz konusu

olmadığını belirten Yorgancılar, “Ama düşük faizle düşük enflasyonu becerebilirsek o zaman başarıyı yakalayabiliriz. Çünkü sanayici, faiz düştüğü zaman yatırımını gerçekleştirebilir” diye konuştu.

Döviz kurundaki değişim nedeniyle herkesin döviz kuru takibine başladığını dile getiren Başkan Yorgancılar, “Döviz her arttığında şirketlerin değeri küçülüyor. Üretim sürecini sağlamak için mutlaka önümüzü görmemiz gerekiyor. Ayrıca elektrik ve doğalgaza her geçen gün zam üstüne zam yapılıyor. Tüketici miktarı 10 milyon kilovattan 3 milyon kilovata indirildi, dolayısıyla pazarlık etme şansımız daha da azaldı. Neticede bir yılda doğalgaza ve elektriğe gelen zam, otomatik olarak sanayicinin maliyetini etkiliyor. Türkiye’nin ihracatının yüzde 50’ye yakını Avrupa Birliği ülkelerine yaptığı göz önüne alındığında kırsal uygulamadan vazgeçilmesi gerekiyor. Bu hususu Cumhurbaşkanımıza ilettik, saat farkının kapanmasının üretim ve ihracatımızı olumlu etkileyeceğini dile getirdik” ifadesini kullandı.

Hammadde anketinin işaret ettikleri

Hammadede yaşanan sorunlara ilişkin EBSO üyesi sanayicilerle yapılan anketin sonuçları hakkında bilgi veren Yorgancılar, “Hammadde ile ilgili yaşanan sorunlar yurtiçi mi, yoksa yurtdışı kaynaklı mı” sorusuna, yüzde 75 oranında yurtiçi, yüzde 68 oranında yurtdışı ve yüzde 56 oranında hem yurtiçi hem de yurtdışı yanıtı verildi. Fiyatların sorgulandığı bir diğer soruda üyelerimizin yüzde 99’u yurtiçindeki fiyat yüksekliğine dikkat çekerken, yüzde 75’i yurtdışındaki fiyat yüksekliğini işaret etti. ‘Son bir yıl içinde kullanılan hammaddeye yüzde kaç oranında zam geldi’ sorusuna, üyelerimizin yüzde 37’si ‘yüzde

100'ün üstünde', yüzde 31'i 'yüzde 50-75 arasında' ve yüzde 86'sı 'yüzde 50'nin üstünde' cevabını verdi. 'Hammaddeye gelen zamlar ve yaşanan tedarik sıkıntısı maliyetlerinizi ne oranda artırdı' sorusuna, üyelerimizin yüzde 31'i 'yüzde 25-50 arasında' ve yarısından fazlası ise 'yüzde 50'nin üstünde' yanıtını verdi. Hammadde temini sıkıntısı yaşayan, fiyatları yüksek oranlarda artan üyelerimizin yüzde 91'i de benzer şekilde satışlarının olumsuz etkilendiğini belirtirken, sadece yüzde 9'u olumsuz bir etkilenme yaşamadıklarını ifade etti" dedi.

Sanayicinin beklentileri

Yorgancılar, sanayicilerin hükümetten beklentilerini ise "Döviz kurundaki volatilitenin kontrol altına alınması, enflasyonun düşürülmesi, yurtiçinde ihtiyaç duyulan hammadde yeterliliğinin özel veya kamu kaynaklı üretim ile sağlanması, enerji fiyatlarında sanayiye uygun fiyat politikası uygulanması, yurt içindeki tedarikçi üreticilerin desteklenmesi, art niyetli stok yapılması ve arz kısıntısına gidiliyor olması ile ilgili denetimlerin daha sıkı yapılması, gıdada KDV indiriminin geçici bir süre için yüzde 1'e düşürülmesi, tarımsal üretimin artırılması yönünde çiftçinin günün ihtiyaçları doğrultusunda somut olarak desteklenmesi" olarak sıraladı.

Yorgancılar konuları değerlendirdi

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları da değerlendiren Yönetim Kurulu

Başkanı Yorgancılar, krizin bitme sürecini öngörebilmeleri durumunda her şeyin biteceğini ama maalesef bu öngörü yapılamadıklarını söyledi. Sadece kendilerine yol gösterecek bazı kriterler olduğunu dile getiren Yorgancılar, "Bugüne kadar sıfır olan ABD'deki enflasyon yüzde 5'lerdeyken, Almanya'da enflasyon yüzde 5-5,5'lardayken, Avrupa Birliği'nin enflasyonu yüzde 5'in üstündeyken ve bu ülkelerde böyle enflasyonlar daha önce yaşanmamışken öngöründe bulunmak çok zordur" dedi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptığı 12 yıllık süre içerisinde sıkıntıları ve bu sıkıntılar karşısındaki önerilerini hep dile getirdiğini belirten Yorgancılar, "Ama hiç farklı tonlar kullanmadım. Çünkü kavga'nın kimseye faydası olmadığını düşünüyorum. Hükümetle farklı görüşler taşısak da taşimasak da yetki bizde olmadığı için ve demokrasiye inandığımız için alınan kararları uygulamak durumundayız. Siyasetçi değil, işadami olduğumuzu da unutmamız gerekiyor" diye konuştu.

Meslek lisesi mezunlarına iş garantisi konusunu İŞKUR'la görüştiklerini dile getiren Yorgancılar, "Konu, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu'nun bilgisi dahilindedir. Gerekli çalışmaları yaptık, hatta Cumhurbaşkanı İzmir'e geldiğinde meslek lisesi mezunlarının askerlikten muaf tutularak sistemin içine çok daha hızlı adapte edilebileceğine ilişkin öneriyi de ilettik" ifadesini kullandı.

Hasan Küçük Kurt'un gıda fiyatları konusundaki açıklamalarını kendisinin de dile getirdiğini belirten Yorgancılar, "Ülkemizin enflasyon oranı konusunda mutabık kalması, fiyat artışları ve asgari ücretin belirlenmesi noktasında önem teşkil ediyor. Hatta biraz önce sıraladığımız çözüm önerilerimiz arasında KDV'nin gıdada yüzde 1'e düşürülmesi, tarım ve hayvancılık ürünlerinde de devletimizin ilave güncel teşvikler vermesi hususları bulunuyor. Konuyu Tarım Bakanımız İzmir'e geldiğinde kendisine aktardık" dedi.

TOBB Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nun İslam Ticaret Odalarının Başkan Yardımcısı olduğunu hatırlatan Yorgancılar, "İstanbul'da yapılan İslam Ticaret Odaları toplantısı sonrasında yayınlanan İslami finans modeli ile ilgili gazete başlığını okuyunca Hisarcıklioğlu'nun basın danışmanından konuşma metnini istedim. Metnin tamamı okunduğunda böyle bir sistem önerisinde bulunmadığı görülüyor. Ama maalesef bazen haberler, konuşmaların belli bir kısmı üzerinden yapılıyor ve bu da yanıltıcı olabiliyor" diye konuştu.

SANAYİMİZİN KÜRESELLEŞMESİNDE İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

Belgelendirme • Girişim • Eğitim • Araştırma • Geliştirme

@ebsoorgtr

@ebsoorgtr

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

www.ebso.org.tr

Sanayicinin gündemi Türkiye ekonomisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi Üyesi sanayiciler, EBSO Kasım ayı Meclis toplantısında kurda yaşanan dalgalanma, ekonomideki belirsizlik ve yatırımın önünün açılması için yapılması gerekenlere ilişkin konuları gündeme getirdiler.

Davut Yanık

Kurlar ve piyasadaki hareketlilik

EBSO Meclis Üyesi Davut Yanık, döviz kurlarının belirli bir dengeye oturması ve piyasada yaşanan çalkalanmanın durulması konusunda Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın öngörüsünü öğrenmek istediğini söyledi.

Hüseyin Vatansever

Bakış açısının değişmesi gerekiyor

EBSO Meclis Üyesi Hüseyin Vatansever Türkiye ekonomisinin

tarihin en çalkantılı Kasım ayını geride bırakmaya hazırlandığını belirterek "Sadece bu ay içerisinde dolar kuru yüzde 25 artış kaydetti. Bu durum dikkate alındığında Türk sanayisinin nasıl bir sorunlar yumağıyla yüz yüze olduğu daha iyi anlaşılır. Önümüzdeki günlerde açıklanacak Kasım ayı enflasyonuyla birlikte yıllık enflasyonun yüzde 20'yi aşması artık kesinleşti. Cumhurbaşkanının bizzat talimatıyla uygulanan bu para politikası dünya ile ve ekonomi bilimiyle uyum sorunu yaşadıkça işimiz zor" dedi.

Türk iş dünyasının temsilcileri

olarak yaşadığımız sıkıntıları somut ve anlaşılır çözüm önerileri ile hükümete daha yüksek sesle aktarmamız gerekirken, maalesef gerçekleri ifade ederken duraksandığını belirten Vatansever, "Çekingenlik gösteriliyor. Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, 'Kalkınmak, sanayileşmektir' ifadesinin bir kez daha bize rehber olmasını diliyorum. Türk ekonomisinin büyüme rakamlarında son 10 yıldır yaşadığı inişli çıkışlı seyir, bir yerlerde hata yaptığımızı gösteriyor. Üstelik ortalama her 8 ila 10 yılda bir ekonomik zorluk içine girmemiz de bunu doğrular

niteliktedir. İstihdam dostu olmayan, katma değer yaratmayan, halkın refahına hizmet etmeyen, memnuniyetsizlikleri gidermeyen bir süreç büyüme değil, ancak hormonla şişmanlama denilebilir. Artık kalkınma konusunun gündemimize alınması gerekiyor. Fert başına milli geliri son 10 yılda düzenli olarak gerileyen bir ülkenin insanları olarak hep aynı sorunları yaşıyoruz. Buna karşılık hep aynı çözümleri uyguluyoruz, ama

farklı sonuçlar bekliyoruz. Son bir yıldır içine yuvarlandığımız derin ekonomik krizin etkisinin ve bu gerçeklerin artık farkına varmamız önem arz ediyor. Ekonomik küçülmenin de etkisiyle cari açık mecburen kapanıyor. Yani cari açık ekonomik küçülme sebebiyle kapanırken, biz ancak bu sayede cari fazla verir hale geldik ki bundan büyük dersler çıkarmamız gerekiyor. Türk sanayisi olarak farklı bakış açısıyla üretim yapmamız, katma değer yaratmamız, Ar-Ge ve inovasyon ile gençlerimize yeni iş sahaları, yeni fabrikalar açmamız, ara malı üretimini arttırıp, ara malı ithalatını azaltmamız gerekiyor. Bu sayede parayı betona gömme hastalığından da kurtulabiliriz” diye konuştu.

Tarımda genç nüfusun yeniden köye dönmesini ve köyde yaşamasını teşvik edecek politikalar ile tarımsal üretim endüstrimizi 1970’li yılların üretimine göre en az 10 kat artırmamızın, ülkemizde gıda problemleriyle karşılaşmamak için gerekli olduğunu vurgulayan Vatansever, “Ürettiğimiz ürünleri tarladan direkt tüketiciye ulaşacak şekilde frigofirik vagonlar ile demir

Davut Yanık

Hüseyin Vatansever

yolunu kullanarak taşımamız gerekiyor. Tarımsal ürünlerimizin ihracatını da benzer modellerle planlamamız gerekiyor. Eğitimde yeniden çağdaş yaklaşımla, mesleki eğitimi yeniden odağına alan, sabah okulda teori eğitiminin, öğleden sonra da bizzat fabrikada pratik eğitimin yapıldığı yeni bir eğitim politikası belirlenmesi gerekiyor” ifadesini kullandı.

Meclis toplantısının gerçekleştirildiği okulun yapımında emeği geçenlere teşekkür eden Vatansever, sadece finansal rakamlar ile uğraşarak, katma değeri yüksek üretim yapmadan, mevcut ihracatımızı en az iki katına çıkarmadan, mevcut toplam işsizliği ilk beş yılda yüzde 70 azaltmadan gençlerimize geleceğe dair umut vermelerinin mümkün olmadığını belirterek “100 yıl önce, hem de yok olmaktan kurtulmuş bu topraklarda daha zoru yapılmışken, yine yapabiliriz. Sadece bakış açımızı değiştirerek bu makûs talihi yenebiliriz” dedi.

Murat Kurtalan **Öğrencilere iş garantisi veremiyoruz**

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan, meslek liseleri ile ilgili yaşanan sıkıntıların aşikar olduğunu belirterek “Bir meclis üyemiz beni arayarak bir meslek okulundaki tekstil sektörüne hizmet veren bölümün Milli Eğitim Bakanlığınca kapatılması kararının alındığını belirterek destek istedi. Yaptığımız

Murat Kurtalan

Oysa bu, sabun köpüğü gibi bir bilgidir” diye konuştu.

Hasan Küçük Kurt Yeni bir tarım politikası

EBSO Meclis Üyesi Hasan Küçük Kurt, ülke olarak çok zor bir dönemden geçtiğimizi belirterek “Tarım ve hayvansal ürünlerde her yıl gerileme yaşıyor. Cuma günü 335 liraya aldığımız ayçiçeği yağının fiyatı, Salı günü 415 liraya ulaştı. 52 ton salça siparişi verip parasını yatırmamıza rağmen, salça yok gerekçesiyle ödememiz geri gönderilmek istendi. Bir milletvekili arkadaşımızdan ricacı olarak

salça alabildik. 31 liraya aldığımız etin fiyatı 58 lira oldu. İşlerimizin sürdürülebilir tarafı kalmadı. TÜİK ülkemizin enflasyonunu yüzde 20’lerde, yeniden değerlendirme oranını yüzde 36,7’lerde açıklasa da gıdacıların enflasyonu yüzde 110-120’lerdedir. TOBB’da kurulan Yemek Sanayicileri Sektör Meclisi, doğru olmadığını düşündüğü enflasyon oranları nedeniyle sadece gıdada yaşanan enflasyon oranını açıklaması için Yönetim Kurulundan ricacı oldu. Önümüzdeki günlerin gıda anlamında sıkıntılı geçeceğini düşünüyorum. Her ne kadar tüm dünya bunu yaşayacak olsa da ülkemizde bu durumun biraz daha farklı yaşanacağını değerlendiriyorum. Çünkü ithal et, dolar fiyatı çok yükseldiği için alınamıyor. Daha önce Tarım Bakanlığı ülkemizde hayvancılık yapanlara ‘etin fiyatı düşürülmezse ithal ederim’ şeklinde yaptırım uygularken şimdi bunu diyemeyecek; zaten ülkemizde hayvancılık da eskisi gibi değil” dedi.

Marketlerde bazı ürünlerin sadece bir adet satışının yapılmaya başlandığını dile

getiren Küçük Kurt, “İkinci ürün alınamıyor. Bu konuda nasıl bir çalışma yapıldığını bilmiyorum, ama ülkemizdeki verimli topraklar yeni ve iyi bir tarım politikasıyla yeniden canlandırılarak bu sorunların üstesinden gelinebilir. Bu düşüncemi iletmek istiyorum” diye konuştu.

Nedim Anbar

Kur kaynaklı dış borç artışı

EBSO Meclis Üyesi Nedim Anbar, ekonomik olarak yaşanan durum karşısında sanayicilikten tam zamanında emekli olduğunu belirterek “Fakat kontrol edilemeyen durumumuz için çocuklarımızın, torunlarımızın geleceği ve istikbalinin taahhüt altına alındığını belirtmek istiyorum” dedi. 2021’in Ocak ayından bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin dış borçlarında döviz kurundaki artıştan kaynaklanan artışın 2 trilyon 350 milyar Türk Lirasına ulaştığını belirten Anbar, “Bu artışın 1 trilyon 850 milyar lirası son üç ayda oluştu ki bu durumu facia olarak nitelendirebiliriz. Ülkemizin bu sarmaldan çıkmasına yönelik olarak, TOBB Başkanı ‘İslami finans modeli’ önerisinde bulundu. Ekonomi bilimi 1600’lü yılların sonlarında başladı, ama İslami finans modelini hiç duymadım. Nasıl bir model olduğunu merak ettiğim için bilen biri varsa izah etmesini istiyorum” diye konuştu.

Mustafa Dirin

Makro kararlar, mikro kararlar ile desteklenmeli

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Dirin, Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile iftihar ettiğini belirterek, Nedim Uysal’a emekleri için teşekkür etti ve kendilerine de böyle güzel projelere imza atmanın nasip

bir takım girişimler neticesinde Milli Eğitim Müdürlüğü, bölümü açma karşılığında öğrencilere iş garantisi istedi. Ancak yarınımızın ne olacağını belli olmadığı bir ülkede yaşıyoruz böyle bir garantiyi kimse veremeyecektir. Artan dövizle beraber ihracatın artacağı söyleniyor; ama pandemi döneminde hammadde temininde, mal bulmada sıkıntı yaşıyoruz bir de 10 birim yerine 6 birim mal aldığımız düşünülürken ithalatın nasıl düşeceğini anlamıyorum. Döviz kurlarıyla ilgili yapılan çalışmanın sonucu olduğuna da inanmıyorum” dedi.

Soğutma sektöründe 2020 yılına göre ihracatta yüzde 3,5 büyüme yaşandığı bilgisini veren Kurtalan, “Daha önce 4,1 dolar olan kilogram fiyatı 6,5 dolara dayandı. Ancak burada bir yanlış yapıldığını düşünüyorum; geçen sene 10 dolardan 10 tane ürünü 100 dolara yaparken, bu sene artan zamlarla beraber 13 dolardan 8 tane ürün üretiliyor. Bu da 104 dolar ediyor. 104 dolar, 100 doların yüzde 4 artış yaşanmış hali olduğu için yüzde 4’lük bir artış görülmüş oluyor. Rakam 10’a değil 8’e bölündüğünde kilogram fiyatında artış görünüyor.

olmasını diledi.

Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın ekonomik ve güncel konular maddesinde çok güzel bir sunum ve konuşma yaptığını dile getiren Dirin, "1974'lü yıllarda Kıbrıs olayları ile ülkemiz ciddi sıkılar yaşadı, ama hepsini geride bırakabildi. O nedenle bu sıkıntılar da üstesinden gelebileceğimize inanıyorum. Makro kararlar mikro kararlar ile desteklenerek krizden çıkılabilir.

Hatırlanacağı üzere 2000'li yılların başında bir ekonomistin bakan olmasıyla alınan makro kararlar ile ülkemiz 4-5 ayda krizden

çıktı. Sanayiye ve üretime yatırım yapılması gibi mikro kararlar önem taşıyor. Betona yatırım yapma alışkanlığını terk etmemiz

gerekıyor. Üretim olmadığı için bu sıkıntıları yaşıyoruz. İAOSB'nin kuruluşunda emeği geçenlere de teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Nedim Anbar

Mustafa Dirin

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

KUŞDİLİ

Her mevsim yeşil kalan bitkiler denince nedense hep çam türleri gelir akla. Halbuki örneğin biberiye bitkisi de her mevsim yeşildir. Anadolu'muzun, özellikle Ege-Akdeniz bölgesinde, deniz seviyesinden genellikle 1500 metre yüksekliğe kadar yayılış gösteren kadim bir bitkidir biberiye. Biberiye Anadolu'muzda birçok isimle anılır; kuşdili, püren, rosmarin, hasalban bu isimlerden birkaçıdır. Botanikte kullanılan adıyla "Rosmarinus officinalis L"nin yaklaşık 25 alt türü mevcuttur.

Tarihsel süreçte tıbbi yönden birçok hastalığın tedavisinde kullanılmıştır. Gaz

giderici, antidepresan, antispazmotik, antimikrobal tesirlere sahiptir. Bitki ekstraktı, kanser oluşumunu engelleyici ve karaciğer destekleyici, HIV virüsünün bulaşmasını önleyen, hücre yenileyici olarak önemli bir tıbbi kullanım alanına sahiptir.

Ayrıca çok iyi bir baharat türü olarak balık, özellikle et yemeklerinde salatalarda kullanılır.

Saç derisi üzerine de çok olumlu etkileri olup, saç foliküllerini uyarıcı özelliği nedeni ile saç dökülmesini engeller. O nedenle şampuan ve sabunların içerisine konmaktadır.

Biberiye aynı zamanda çok iyi bir pestisit ve gıda ürünleri koruyucusudur. Özellikle et, et ürünleri, yağ ihtiva eden gıdaların uzun süreli muhafazasında gıdaların dayanıklılığını sağlamakta sentetik koruyucularının ciddi bir alternatifi olarak değerlendirilmektedir.

Biberiyenin yaprak ve çiçeklerinden yüzde 1 ila 2 arasında uçucu yağ elde edilir. Bitkinin çiçeklerinden elde edilen uçucu yağ, en kaliteli biberiye yağıdır. Tarsus yöresinde yüzde 2,38 uçucu yağ varsa da Mersin yöresinde kurutulmuş yapraklarda yüzde 1,7 uçucu yağ olduğu kayıtlarda mevcuttur. Bu uçucu yağ okalıptol, alfa pinen, kafur, borneol, kamfen ihtiva etmektedir.

Uçucu yağının dahilen seyreltilmeden kullanılması tavsiye edilmez. Yüksek dozlarda zehirli olabilir. Ayrıca bitkinin tıbbi maksatlı kullanımı gebeler için risk taşıyabilir.

Biberiye bitkisi mükemmel bir süs bitkisi olarak, özellikle yapıların çitlerini belirlemede, park ve bahçeler de de kullanılmaktadır. Sürekli yeşil kalması, yaprak ve çiçeklerinin güzel kokusu nedeni ile peyzaj çalışmalarında bolca kullanılır.

Sevdiği Ege ve Akdeniz kıyı bölgelerinde doğal olarak, makilik alanlarda, orman içi boşluklarda, tarla kenarlarında, asma bağlarının kenarlarında bolca yayılış göstermektedir. 2 metreye kadar boy atabilir, çalı türü bir bitkidir. Verimsiz topraklarda bile

yetişip, boylanabilir. Köklenmiş sürgünleri ile çoğaltılabilir. Bunlar bahar aylarında yaşlı bitkilerin köklerinden ayrılarak ekilebilir. Ekildikten sonra can suyu verilmelidir. Başkaca bir bakıma ihtiyaç duymazlar. Çit bitkisi olarak bulunuyorlarsa, baharda budanarak şekil verilebilir. Yeni ekilen biberiyeden ilk hasat yaklaşık 8-9 ay sonra yapılabilir. Ayrıca bir yıllık süreçte tek kez değil, 3-4 hasat yapılabilir bu da verimli bir üretim şeklinin göstergesidir. Az bakım gerektirmesinin yanında, yaprak ve çiçeklere hasattan sonra azami 30-50 derecede kurutma yapılabilir. Uçucu yağ bu kurutulmuş materyalden elde edilir.

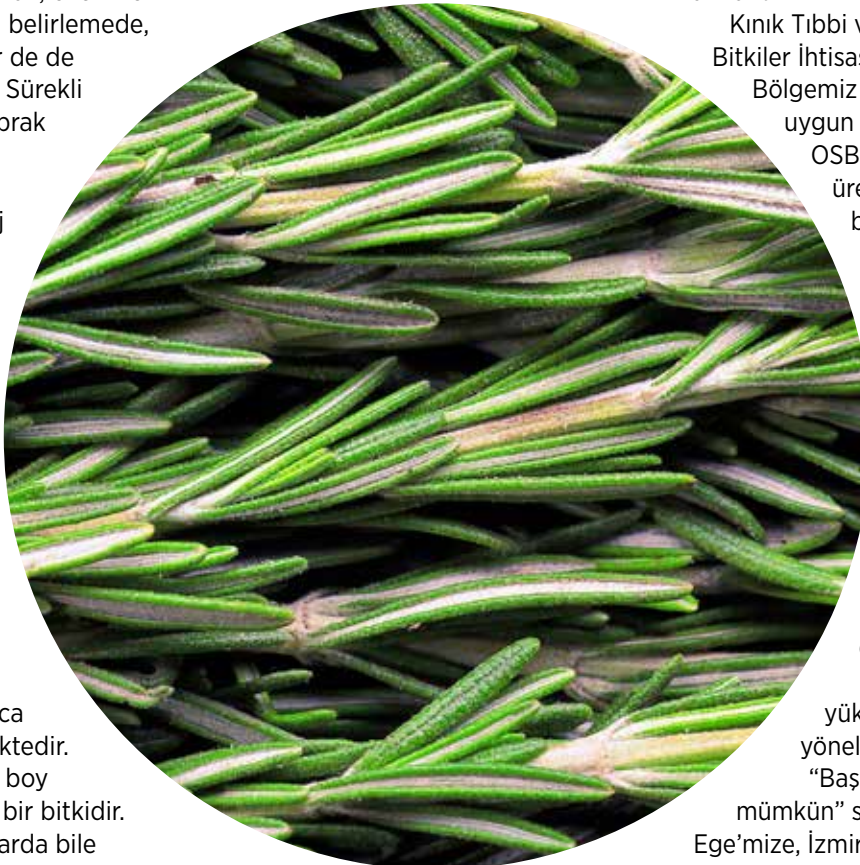
Ülkemizde pek kültüre alınmayan biberiye bitkisinin Yunanistan, İtalya, İspanya, Portekiz ve Fransa gibi ülkelerde ekilişi ve kültürü çok yaygındır.

Türkiye olarak biberiye ithalatında önemli miktarda döviz çıkışı olan bir ülkeyiz. Bu

nedenle biberiye, acilen kültüre alınabilecek bir bitki olarak ön plana çıkmaktadır. Ülkemizden vahşi hasat ile doğal biberiye ihracatı da yapılmakta olup, Ege Bölgemiz bu konuda başı çekmekte, ihracatın yaklaşık yüzde 75'ini gerçekleştirmektedir.

Biberiye bitkisi çiçeklenme dönemlerinde hoş kokusu ile bal arılarını da cezbeden bir bitki haline gelmektedir. Dolayısıyla lavanta gibi, biberiye de bal plantasyonları halinde planlanabilir. Saydığım tüm bu önemli kullanım alanlarında faydalanılması için acilen üretimine el atılmalıdır ve üniversitelerimiz daha verimli cins çalışmaları yapmalı, ilaç, kozmetik, gıda alanlarında, kullanımının çeşitlendirilmesi adına bilimsel çalışmalar çoğaltılmalıdır. İlaç, kozmetik, gıda alanlarında çalışan aktörlerin de biberiye kullanımının artırılması için tüketicileri bilgilendirmeleri, çeşitli kullanım şekil ve yollarını uygulamaya almalıdır.

Kıvık Tıbbi ve Aromatik Bitkiler İhtisas Organize Sanayi Bölgemiz ve diğer ihtisas alanı uygun olan tarım ihtisas OSB'lerimizde rahatlıkla üretilip, işlenebilecek biberiye, bölgemiz için çok büyük önem arz etmektedir. Küçük üreticileri, kooperatiflerimizi, biberiye üretimi için bu tür OSB'lerimizde yer almaya çağırıyorum. "Ege'den Sağlık... Tüm Türkiye'ye ve dünyaya" diyoruz. Katma değeri yüksek tarım ürünlerine yönelmeliyiz. "Başka bir tarım mümkün" sloganı en çok Ege'mize, İzmir'imize yakışıyor...

UNCTAD: Küresel ticaret 3.çeyrekte düştü Tedarik zinciri konusunun çözümü için öngörüler neler?

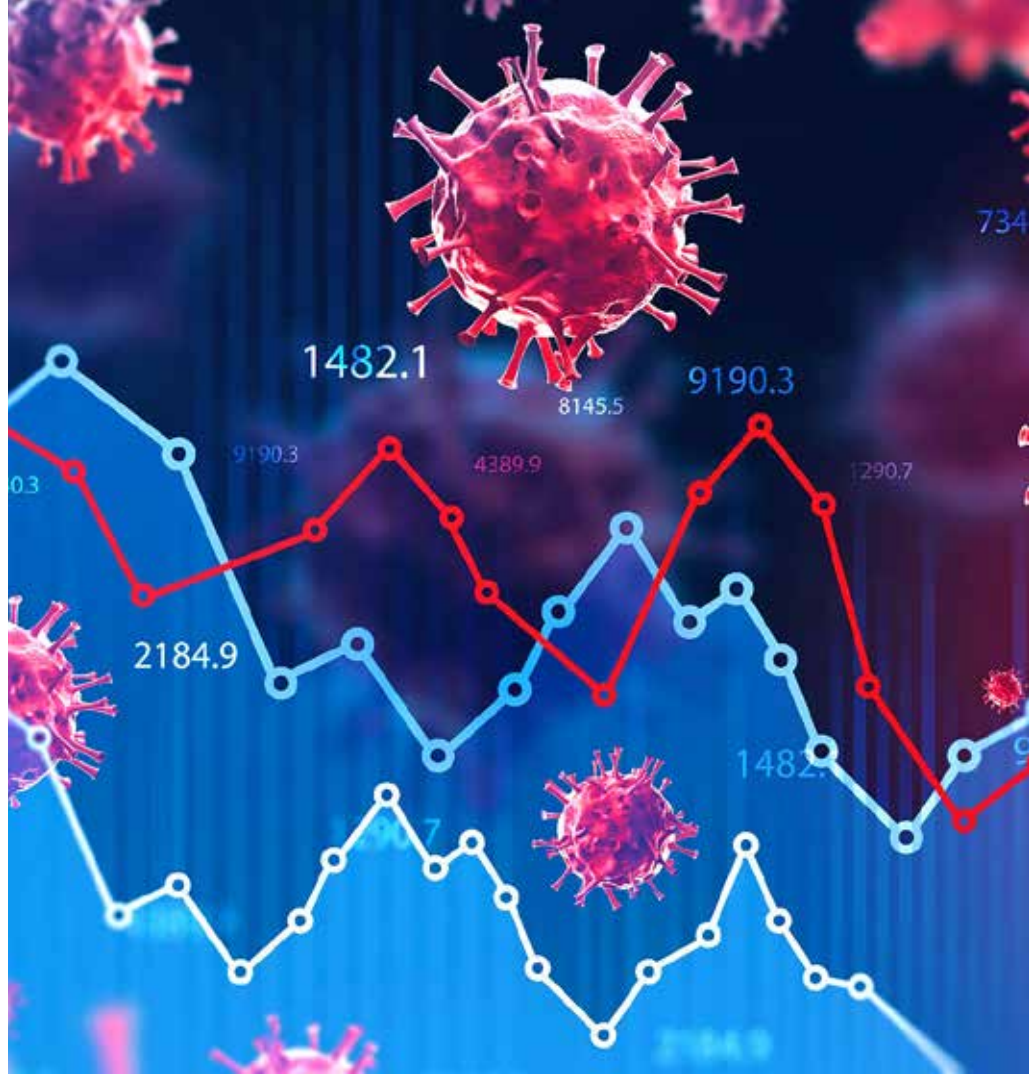
Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), 2021'in üçüncü çeyreğine ilişkin küresel mal ticaret verileri raporunu açıkladı. Buna göre, küresel mal ticaret hacmi 4 çeyrektir güçlü bir şekilde büyümesinin ardından üçüncü çeyrekte yüzde 0,8 azaldı.

Küresel mal ticaretinin, üçüncü çeyrekte "tedarik

zinciri kesintileri, üretim için ara mal kıtlığı ve artan Covid-19 vakalarının" etkisiyle düştüğü vurgulanan raporda, Covid-19'un endişeye neden olan Omicron varyantının ortaya çıkmasının küresel ticaret için 2021 yılı büyüme oranını aşağı çekme riskini artırdığı belirtildi.

Raporda, "Ayrıca, DTÖ'nün Mal Ticareti Barometresi

2021'in son aylarında ticaret büyümesinde bir ivme kaybı sinyali vermiş olsa da hala büyüme trendini koruyor. Bununla birlikte, Covid-19'un Omicron varyantının ortaya çıkması, riskler dengesini aşağı yöne çevirmiş ve daha olumsuz bir sonuç olasılığını artırmış görünmektedir" ifadesine yer verildi.

DTÖ, küresel mal ticaretinin bu yıl için yüzde 10,8 ve gelecek yıl da yüzde 4,7 büyümesini bekliyor.

Peki önümüzdeki yıl için öngörülen 4,7 rakamı, küresel çapta yaşanan tedarik zinciri sıkıntısının azalacağı yönünde bir öngörü olarak okunabilir mi? Omicron varyantının bu süreçte etkisi ne olur?

İngiliz The Guardian gazetesinin haberine göre uzmanlar, tedarik zincirindeki sıkıntının çözülmesinin iki yılı alabileceğini söylüyor. Bu durum, dünya genelindeki fiyat artışının en büyük nedenlerinden biri olarak gösteriliyor.

“Aksaklıklar bir süre daha devam edecek”

Moody's Analytics Kıdemli

Ekonomisti Tim Uy, Anadolu Ajansı'na yaptığı açıklamada, mevcut tedarik zinciri aksaklıklarının tamamen çözülmesinin önünde uzun bir yol olduğunu düşündüğünü ve bunların kesinlikle gelecek yıla kadar devam edeceğini söylüyor.

Dünyanın dört bir yanında hükümetlerin liman tıkanıklığını hafifletmek için ellerinden geleni yaptığını belirten Uy, “Daha fazla kamyon şoförü işe alan ve mevcut darboğazları aşmanın yaratıcı yollarını bulan özel şirketler de var, ancak liman ve demiryolu işçileri, depo alanı ve diğer ulaşım ekipmanlarının yanı sıra kamyon şoförlerindeki eksiklikler bunu çözülmesi çok zor bir sorun haline getiriyor” diyor.

Uy, yakın geleceği “Bu yıl tatil sezonunda (Noel) işlerin daha da kötüleşmesini ve gelecek yılın ortasında daha iyi olmasını bekliyorum. O zamana kadar talep bir nebze rahatlamış ve arz bu darboğazlara uyum sağlamış olacak ve bu ikisinin birleşimi tüm sistem üzerindeki yükü azaltacaktır” şeklinde değerlendiriyor.

Elon Musk: “En büyük zorluk tedarik zinciri”

Tesla CEO'su Elon Musk da Cybertruck isimli yeni aracın üretiminin küresel çaptaki teknolojik tedarik zinciri sebebiyle gecikebileceğini açıkladı. Musk, Twitter'dan yaptığı açıklamada, pandemi döneminde ortaya çıkan ve üretimi etkileyen sıkıntıların

henüz bitmediği konusunda uyarıda bulundu.

Musk, “En büyük zorluk tedarik zinciri, özellikle mikrodenetleyici bilgisayar çipleri. Daha önce böyle bir şey görmedim” diyerek üretimde yaşanan sıkıntıyı vurguladı. Teknolojik tedarik zinciri sıkıntısını pandeminin başında gerçekleşen tuvalet kağıdı stoğunun azalmasına benzeten Musk, teknoloji şirketlerinin aşırı düzeyde ürün siparişi vermesi sebebiyle bu düzeyde sıkıntılar yaşandığını belirtti.

Deloitte: Tıp ve sağlık sektörleri risk altında

Deloitte, sağlık sektöründe yarı iletken kullanımının kapsamını ve kıtlığın sektördeki tedarik zincirini nasıl etkilediğini araştırdı. Yapılan anketten çıkan sonuç, küresel ölçekte yarı iletken çip temininde yaşanan zorlukların, bazı tıp teknolojisi şirketleri için ciddi bir sorun haline geldiğini gösteriyor.

Araştırmayla ilgili bilgi veren Deloitte Türkiye Sağlık ve İlaç Sektörü Lideri Güler Hülya Yılmaz, ankete katılan tıbbi teknoloji şirketlerinin ürünlerinin yarısından fazlasında yarı iletken bulunduğunu söylüyor. Yılmaz, “Şirketlerin yüzde 50’sinde yarı iletken gerektiren bağlı cihazlar, ürün portföylerinin yarısını oluşturuyor. En çok talep gören ikinci veya üçüncü

nesil çipler. Bu da tıbbi teknoloji şirketlerini, üretimin bağlı olduğu kritik çipler konusunda otomotiv ve endüstriyel üretim sektöründeki şirketlerle doğrudan rekabete sokuyor” dedi.

Araştırma kapsamında görüşülen tıbbi teknoloji şirketlerinin tamamının çip tedarikinde 52 haftayı bulan gecikmeler, sipariş iptalleri gibi aksamalar yaşandığını vurgulayan Yılmaz şöyle diyor:

“Küresel çip talebi aşırı büyüdü. 2021’de 452 milyar dolar olan pazarın 2028’de neredeyse ikiye katlanarak 803 milyar dolara ulaşacağı öngörülmüyor. Ancak hem pandemi hem de tedarik zinciri kesintileri tıp teknolojisi dahil birçok kritik sektörde üretimde ciddi sorun yaratıyor. Şimdiye kadar ekonomiye yön veren otomotiv endüstrisi ve tüketici elektroniği sektörlerindeki çip kısıntıları konuşuldu, ancak çiple çalışan ventilatörler ve defibrilatörlerin yanı sıra görüntüleme cihazları, glikoz, EKG, EEG, kan basıncı monitörleri, kalp pilleri gibi cihazların üretiminde de risk olabilir. Çip sıkıntısı, temel tıbbi teknolojiler üreten yüzlerce teşhis, tedavi ekipmanı şirketi için sektör genelinde akut bir sorun haline geliyor. Hayat kurtaran ve iyileştiren teknolojiler nedeniyle tıbbi teknolojiyi öncelikli endüstriler listesinde değerlendirmek

gerekiyor.”

Omicron: Batı ekonomilerini nasıl etkileyecek?

Bu arada Amerikalılar ve Avrupalılar, son birkaç yıl için en normal yılbaşı tatilini sabırsızlıkla beklerken, Omicron varyantı tüm dünyayı yeni bir belirsizliğe sürüklüyor. Omicron seyahat edenler, alışveriş yapanlar ve genel anlamda ekonomiler için yeni bir korku döngüsü yarattı.

Akıllardaki sorular

Amerika’nın Sesi radyosu, hal-i hazırda batı dünyasında Omicron varyantına ilişkin cevabı en çok merak edilen soruları şu şekilde sıralıyor:

Omicron fabrikalarda ve limanlarda salgınlara neden olacak, operasyonları aksatacak ve fiyatları arttıran ve on yıllardır en yüksek ABD enflasyonuna katkıda bulunan tedarik zinciri darboğazlarını kötüleştirecek mi?

Bu varyant, insanların tekrar evlerine kapanıp, ekonomiyi zayıflatabilecek ancak potansiyel olarak enflasyonist baskıları etkisiz hale getirebilecek olan restoran yemekleri, konserler, otel konaklamaları gibi hizmetlere daha az harcama yapacakları anlamına mı gelecek?

Beyaz yakalı işçiler için ofise dönüş planları süresiz olarak

askıya alınacak mı ve birçok şehir merkezindeki işletmelere darbeyi derinleştirecek mi?

Yoksa Omicron, kısa ama yoğun pandemik durgunluktan şaşkırtıcı derecede güçlü bir toparlanma haline gelen ekonomiyi neredeyse hiç yavaşlatmayacak kadar önemsiz mi kalacak?

Değneğin iki ucu

Enfeksiyonlar yayıldıkça, Avrupa ülkeleri, Hollanda'da tam bir karantinadan İngiltere'de kapalı maske zorunluğuna kadar değişen kısıtlamalarla ABD'den daha yoğun önlemler alıyor. Batı ülkelerinin neredeyse tamamında pandeminin başında beri rekor düzeyde hükümet harcamaları ve nihayetinde aşılardan piyasaya sürülmesi, beklenmedik şekilde güçlü bir toparlanmayı tetikleyerek birçok haneye, alışverişini sürdürmek için güven ve mali kaynak sağladı.

Kroll Enstitüsü ekonomisti Greene, "Herkes bir bara veya restorana gitmenin onları

hastaneye götüreceğinden korkarsa, alışverişe yönelebilirler. Bu da kısa vadeli eğilimi daha da kötüleştirebilir ve enflasyonu daha da kötüleştirebilir. Öte yandan, eğer Omicron büyümeyi gerçekten bastırırsa, bu da enflasyonu yavaşlatabilir" dedi.

Ekonomide iyileşmenin yavaşlayabileceğini düşünmek için başka nedenler de var. ABD'de federal harcamalardan ve yardım çeklerinden gelen ekonomik destek azaldı. Merkez Bankası ekonomik desteğini azaltıyor. ABD'den sonra dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin ekonomisi yavaşlıyor.

ABD tahvil piyasası kontrolden çıkmış enflasyondan ziyade ekonomik zayıflıktan daha fazla endişe duyuyor. 10 yıllık Hazine tahvilinin getirisi yüzde 1,5'in altında ve tarihsel olarak düşük seviyelerde kalıyor.

Danışmanlık firması Oxford Economics, Omicron ve diğer faktörleri gerekçe göstererek, Ekim-Aralık çeyreği için yüzde 7,8

olan ABD'de ekonomik büyüme tahminini yüzde 7,3'e düşürdü.

"Tedarik zinciri aksamalarında gevşeme var"

Uluslararası finansal araştırma kuruluşu IHS Markit Başekonomisti Chris Williamson'ın değerlendirmesi ise şu şekilde: "Veriler, Covid-19 salgınında artan vakalara ve Omicron varyantına karşı ekonomik faaliyetin direnç gösterdiğine işaret ediyor. Tedarik zinciri aksamalarında belirgin bir gevşeme var. Bununla birlikte artan üretim, hammadde fiyatlarındaki baskıyı azaltmaya yardımcı oluyor. Ücret artışları, ulaşım maliyetleri ve yüksek enerji fiyatları, hizmet sektörü enflasyonunu yeni zirvelere taşıma riskini beraberinde getiriyor. Omicron varyantı nedeniyle küresel tedarik zincirinde yaşanabilecek yeni bir aksama, mal fiyatları üzerinde yeniden yukarı yönlü baskıya yol açabilir."

“Metaverse”: Fırsat mı tehdit mi?

Son günlerde metaverse ismi çok duyuluyor. Üç boyutlu bir internet deneyimi sunacak olan bu yeni web formasyonu, kendi ekonomisini de beraberinde getirecek. Kullanıcılar metaverse’teki avatarları için alışveriş yapacaklar. Hatta metaverse üzerinde konserlere gidilebilecek, sergiler açılabilir, üniversite eğitimi bile alınabilecek.

Son günlerde sıklıkla gündeme gelen “metaverse” hem Türkiye hem de dünyada oldukça büyük yankı uyandırdı. Pek çok kişinin dikkatini çeken bu kavram Antik Yunanca kökenli “meta” (öte) ile Batı dillerindeki “universe”

(evren) sözcüğünün son parçası alınarak oluşturulan bir terim. Genellikle sanal gerçeklik (VR) teknolojisi ile erişilen sanal bir evreni tanımlamak için kullanılıyor. Bu kelime ilk olarak 1992’de bilim kurgu romancısı Neal Stephenson tarafından

“Snow Crash” adlı romanda kendini gösterdi. Romanda karakterler, kendilerinin sanal temsilleri olan avatarları aracılığıyla evren ötesine girerler. Metaverse’de avatarlar gerçekliği aşabilir. Stephenson’ın romanında metaverse kasvetli,

distopik açgözlülükle beslenen bir dünyadan kaçışı simgelemektedir. Metaverse aynı zamanda gelecek yıllarda dijital olarak nasıl bağlantı kurabileceğimizi açıklamak için fütüristler tarafından da kullanılmıştır.

Metaverse genellikle birbirine bağlı, sanal toplulukları veya bireylerin avaturlarının bağlantı kurabileceği dünyaları ifade eder. VR kulaklıklar, artırılmış gerçeklik (AR), akıllı saatler ve akıllı gözlükler kullanarak bu sanal gerçeklik evrenine erişebilmek mümkündür. Ernest Cline tarafından 2011'de yazılan distopik bir bilim kurgu romanı Ready Player One, enerji kriziyle parçalanmış bir dünyadan kaçmak için sanal gerçeklik kulaklığı ve kablolu eldivenlerle erişilen OASIS adlı bir metaverse evrenini tasvir etmektedir.

Çevrim içi yaşama geçiş inkar edilemez şekilde kimlik hırsızlığı ve dolandırıcılık riski de taşıyor. Bireyler dijital ortamlarda alışveriş, eğlence, sosyalleşme ve çalışma gibi pek çok faaliyete alışmış olsa da teknolojik veya toplumsal açıdan tam olarak sanal gerçekliğe alışık değiliz. Bu durum reel dünyanın bir darbe yaşamasına neden olabilir.

Facebook'un "meta" hamlesi

Facebook geçen ay adını Meta olarak değiştirdiğini duyurduğunda, şirketin kurucusu Mark Zuckerberg'in şirketin gelecek planlarını anlattığı bir video yayınlandı. Facebook Connect artırılmış ve sanal gerçeklik konferansında duyurulan isim değişikliğinin eski bir Facebook çalışanı olan Frances Haugen'in şirketin gizlilik ihlallerini açıklamasından sonra gelmesi de akıllarda soru işaretleri oluşturdu.

Metaverse evrenini detaylı şekilde aktaran Zuckerberg'in siyah tişörtü ve kot pantolonu içindeki dijital avatru, yüzen bir uzay gemisinde arkadaşlarıyla

kağıt oynarken görülüyor. Tam bu noktada akıllı saatindeki Messenger'ı kullanarak arkadaşını arıyor ve arkadaşıyla bir 3D sokak sanatı eserini incelerken geç kaldığını söylüyor. Bu video sosyal medyada on binlerce kez izlendi.

Meta, evren ötesini etkinleştirmek için Oculus kulaklıklarına büyük yatırım yapıyor. Hatta proje kapsamında çalışmak üzere Avrupa Birliği'nden 10 bin kişiyi işe almayı planlıyor. Zaten metaversenin ilk fitili, şirketin Rift VR cihazının yapımcısı Oculus'u 2 milyar dolara satın almasıyla ateşlenmişti.

Metaverse genellikle birbirine bağlı, sanal toplulukları veya bireylerin avaturlarının bağlantı kurabileceği dünyaları ifade eder. VR kulaklıklar, artırılmış gerçeklik (AR), akıllı saatler ve akıllı gözlükler kullanarak bu sanal gerçeklik evrenine erişebilmek mümkündür.

Sanal paradan sanal araziye

Şirketler metaverse teknolojisine ciddi yatırımlar yapıyor. Yatırımcılar meta veri tabanında gayrimenkul milyonlarca dolar yığdıkça, dijital mülk satışları daha önce hiç görülmemiş ölçüde yükselmeye başlıyor. İnsanlar sadece sanal para birimine yatırım yapmıyorlar, aynı zamanda sanal araziye de yatırım yapıyorlar. Bu kapsamda şimdiye kadarki en büyük

yatırım 2,43 milyon dolar oldu. Yakın zamanda Kanadalı yatırım firmasınınca bir dijital arazi satın alındı ve kripto parayla ödeme yapıldı. Yatırımcılar ve şirketler bir sonraki büyük gelişmenin parçası olmak istediğinden, metaverse teknolojisine ilginin önemli ölçüde artması olası.

Metaverse, bir avatarla temsil edilen kullanıcıların alışveriş yapabileceği, sosyalleşebileceği, boş zaman etkinliklerine katılabileceği ve öğrenebileceği sanal bir dünya. Bu sanal dünyada önemli pazarlama fırsatları mevcut olup şimdiden birçok markanın bu fırsatlardan yararlandığı görülüyor.

Meta veriyi çalıştıran temel güç merkezi olarak internetin bu yeni nesil modele dönüşmesi bekleniyor. Salgın sırasında sanal modellerin standart bir yaşam biçimi olarak artan kabulüyle hareket eden birçok araştırmacı, metaversenin beklenenden daha erken bir gerçeklik haline gelebileceğine inanıyor.

Metaverse internetin geleceği mi?

Kovid-19 salgını boyunca sanal iletişim giderek önemli bir hal almaya başladı. Metaverse'nin de bu kapsamda çok sayıda kullanıcıyı bir araya getirecek ve kullanıcılara günlük aktivitelerini sanal ortamda yapacak fırsatlar sunması bekleniyor. Fakat

metaverse teknolojisinin sınırlarını düzenleyen herhangi bir yasa olmaması kullanıcıları daha savunmasız hale getirebilir. Zuckerberg, metaversenin sadece şirketinin bir sonraki bölümü değil, aynı zamanda internet dünyasının geleceği olduğunu dile getiriyor.

Metaverse için zorluklardan bazıları, VR kulaklıklarını oyun alanlarından çıkarmak ve sanal gerçeklik ekipmanlarının maddi boyutlarını minimum seviyeye indirmek olacak. Zuckerberg katıldığı bir konferansta “Önümüzdeki 10 yıl içinde, metaverse bir milyar insana ulaşacak, yüz milyarlarca dolarlık dijital ticarete ev sahipliği yapacak ve milyonlarca yaratıcı ve geliştirici için işleri destekleyecek.” açıklamasında bulundu.

Gerçek dünyaya bir şeyler ekleyen ve çevrim içi sosyal karşılaşmaları gerçekten sosyal hale getirebilen sanal bir dünya, sosyal medyanın en başından vadettiği ancak çoğu zaman sağlayamadığı bir durum. Meta veriyi çalıştıran temel güç merkezi olarak internetin bu yeni nesil modele dönüşmesi bekleniyor. Salgın sırasında sanal

modellerin standart bir yaşam biçimi olarak artan kabulüyle hareket eden birçok araştırmacı, metaversenin beklenenden daha erken bir gerçeklik haline gelebileceğine inanıyor.

Metaverse için zorluklardan bazıları, VR kulaklıklarını oyun alanlarından çıkarmak ve sanal gerçeklik ekipmanlarının maddi boyutlarını minimum seviyeye indirmek olacak.

Olası riskleri

Öte yandan, metaverse ile meydana gelecek değişiklikler toplumsal zorlukları da beraberinde getiriyor. Çevrim içi yaşama geçiş inkar edilemez şekilde kimlik hırsızlığı ve dolandırıcılık riski de taşıyor. Bireyler dijital ortamlarda alışveriş, eğlence, sosyalleşme ve çalışma gibi pek çok faaliyete alışmış olsa da teknolojik veya toplumsal açıdan tam olarak sanal gerçekliğe alışık değiliz. Bu durum reel dünyanın bir darbe yaşamasına neden olabilir.

Bu meydana Facebook yetkilileri, metaverse teknolojisinin tek bir şirket tarafından bir gecede inşa edilmeyeceğini belirterek,

bu projenin hayata geçirilmesi için politika yapıcılar, uzmanlar ve endüstri ortaklarıyla iş birliği yapacaklarını ifade ediyorlar. Aynı zamanda bu ürünlerin sorumlu bir şekilde geliştirilmesini sağlamak için küresel araştırma ve program ortaklarına 50 milyon dolarlık bir yatırım yapacaklarının altını çiziyorlar.

Metaverse, doğası gereği kişisel, biyometrik, finansal ve hatta duygusal verilere dönüşerek güvenlik, gizlilik ve fikri mülkiyet ile ilgili endişeleri de beraberinde getiriyor. Aynı şekilde avatarlar bir kimlik biçimi olarak kullanıldığında, kişisel veriler kopyalanmaya, çalınmaya, silinmeye veya manipüle edilmeye açık hale gelir. Biyometrik tanımlama bir çözüm olsa da kimlik sahtekarlığının her zaman karşı karşıya kalınacak büyük bir risk olduğu unutulmamalı ve gerekli önlemler için şimdiden çalışılmaya başlanmalı.

[Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Ali Murat Kırık'ın makalesinden alınmıştır.]

Rüzgar enerjisi sektöründe yerli üretimin payı yüzde 65'e ulaştı

Rüzgar enerjisi sektöründe yerli ve yabancı toplam 231 firmanın faaliyet gösterdiği Türkiye'de, işletme halindeki 355 santralde yıllık toplam 30 teravatsaat üretim yapılıyor ve Türkiye'de üretilen elektriğin yaklaşık yüzde 10'u bu şekilde sağlanıyor.

Konuyla ilgili açıklama yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, şu bilgileri verdi:

"Mevcut durumda 1585 megavat kurulu gücündeki 63 santral inşa halindedir. Rüzgar enerjisinde en önemli hedeflerimizden biri de sektöre ait ekipmanların yerli imkanlarla üretilmesi. Şu anda ülkemizde rüzgar sektöründe faaliyet gösteren 16 yerli üreticimiz bulunuyor. Rotor kanadı, türbin kulesi,

bağlantı elemanları ve jeneratör parçaları gibi pek çok ekipman artık ülkemizde üretiliyor. Yaklaşık 15 bin kişi rüzgar enerjisi sektöründe istihdam ediliyor. Sektörümüz yüzde 65 yerli üretim oranıyla enerji teknolojilerinin yerleşmesinde başı çeken sektörlerimizden birisi durumunda. Öte yandan, Türkiye bugün 6 kıtada 45 ülkeye rüzgar enerjisi ekipmanı ihraç ediyor. Firmalarımızın cirolarının yüzde 70-80'lik kısmı ihracat gelirlerinden oluşuyor. Dünyada 2020'de yenilenebilir enerji kurulu gücünü en çok artıran 9., Avrupa'da 4. ülke olduk. Yenilenebilir enerji kurulu gücümüz yüzde 54'e yükseldi. Yeşil kalkınma, Türkiye'nin yeni dönemdeki en önemli hedeflerinden biridir.

2023'te Akkuyu'nun da devreye girmesiyle yeni bir karbon nötr enerji kaynağını daha enerji portföyümüze eklemiş olacağız. İklim değişikliğiyle mücadele programımızda yenilenebilir enerji, nükleer enerji ve enerji verimliliği ne önemli argümanlarımız olacak. Ülkemizde yalnızca 2020'de yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrikle 73 milyon ton sera gazı emisyonunu engelledik. Cumhurbaşkanımız, Yeşil Kalkınma Devrimi çerçevesinde yatırım, üretim, istihdam politikalarında köklü değişikliğe yol açacak 2053 karbon nötr hedefimizi kamuoyuyla paylaşmıştı. Biz de bu doğrultuda uzun dönemli planlamalarımızı farklı senaryolar bazında çalışıyoruz."

Türksat 5B'nin uzay yolculuğu başladı

Faydalı yük kapasitesi ve güç değerleriyle Türksat uydu filosunun en güçlüsü olacak Türksat 5B haberleşme uydusu, Space X firmasına ait Falcon 9 roketiyle uzaya gönderildi.

Türksat 5B, Sabit Uydu Servis (FSS) sınıfı uydulara göre en az 20 kat fazla kapasite verimliliği bulunan yüksek verimli uydu kategorisinde yer alıyor.

Ülkenin faydalı yük kapasitesi en yüksek uydusu Türksat 5B, 4,5 ton fırlatma ağırlığına ve 15 kilovat güç kapasitesine sahip bulunuyor.

Türkiye'nin yanı sıra Orta Doğu'nun tamamı, Basra Körfezi, Kızıldeniz, Akdeniz, Kuzey ve Doğu Afrika, Nijerya, Güney Afrika ve yakın komşu ülkeleri içeren geniş kapsama alanında hizmet verecek Türksat 5B, frekansın tekrar kullanımı ve çoklu hüzmeye kapsama konseptlerinin kullanıldığı Ka-Bant faydalı yüküyle toplamda 55 Gbps'den daha fazla veri iletim kapasitesi sağlayacak.

Yerli üretim ekipmanlar da kullanıldı
Türkiye'nin uydu veri

iletişim kapasitesi olan Ka-Bant kapasitesini 15 kattan fazla artıracak Türksat 5B, uydu haberleşmesinin kullanıldığı denizcilik ve havacılık gibi ticari sektörlerde etkin biçimde yerini alacak.

Yerli Endüstri Katkı Programı kapsamında Türkiye'de üretilen 2 haberleşme ekipmanının da kullanıldığı Türksat 5B ile ilk kez ticari bir haberleşme uydusunda yerli tasarlanıp üretilen ekipmanlar uzaya gönderilmiş oldu.

Türksat 5B uydusunun sağlayacağı yüksek veri kapasitesiyle Türkiye'nin karasal altyapıyla erişilemeyen yerlerine ulaşılabilir ve internet altyapısı kurulabilecek.

Aktif haberleşme uydu sayısı beşe çıkıyor

Yeni nesil elektrikli itki sistemi barındıran uydunun, 42 derece doğu yörüngesinde

kullanıma alınmasıyla Ka-Bant veri hizmetinin yanı sıra Ku-Bant kapasitesi artırılacak ve aynı yörüngede hizmet veren Türksat 3A ve Türksat 4A uydularına da yedeklilik sağlanmış olacak. Ayrıca 35 yılın üzerindeki manevra ömrüyle 42 derece doğu yörüngesinde hizmet verecek.

Türksat 5B'nin uzayda yerini almasıyla Türksat'ın yerli ve milli uydu anten ailesi PeycON servislerinin de kapsama alanı ve hızı daha güçlenmiş olacak.

Uydu kapsama alanının gelişmesiyle MicrON, AerON, HidrON ve TerrON anten ailesinin internet, kurumsal ağ, IP backhauling gibi servisleriyle beraber dünya üzerinde birçok ülkede kullanılmasına imkan sağlanacak.

Böylece Türkiye'nin aktif haberleşme uydusu sayısı 5'e, toplam uydu sayısı 8'e çıkmış olacak.

55 yıl önce Türkiye'nin yarattığı marka, zamana meydan okuyor **Türk sanayisinin mihenk taşı Anadol, Pekin-Paris Rallisi'ne katılacak**

Rallıcılar Ali ve Alican Eriç, Türkiye üretimi 1973 model Anadol STC ile haftalarca sürecek bir yarışa katılacak.

Türk motor sporlarının duayen isimlerinden ve geçmişte Anadol'la da yarışarak şampiyonluğa ulaşan Serdar Bostancı, 1973 model bir Anadol STC'yi Nisan ayındaki Pekin-Paris Klasik Otomobil Rallisi'ne hazırladıklarını

belirterek, "Bu yarışta pilotumuz Ali Eriç ve oğlu Alican Eriç olacak. Yine Start ve Finish'i aynı olan fakat parkuru biraz daha farklı olan, Çin'de başlayıp Fransa'da biten bir yarış bizi bekliyor." dedi.

Üretimine Koç Holding ve Ford ortaklığıyla 19 Aralık 1966 yılında başlanan Anadol, bugün Türk otomotiv sanayisinin mihenk taşlarından biri olarak görülüyor. Üretimin sona erdirildiği 1984 yılına kadar, 62 bin 923 adedi otomobil ve 30 bin 265 adedi pick-up olmak üzere

toplam 93 bin 188 adet Anadol üretildi.

"Anadol Türk milletine cesaret veren bir araçtır"

Serdar Bostancı, Anadol'un Türkiye otomotiv sanayisinin gelişimine büyük bir katkı sağladığına dikkati çekti. Anadol'un Türkiye

otomotiv sanayisinin ilk ve tek yerli otomobili olduğunu ifade eden Bostancı, "Seri üretim yapılmış, üretimi onlarca yıl sürmüş bir otomobildir. Türkiye'deki otomotiv sanayinin bu hale gelmesinin en büyük lokomotiflerinden biridir. O gün rahmetli Vehbi

Koç bu cesareti gösterip bu Otosan fabrikasını kurup Anadol üretmeye başlamasaydı, arkasından Murat 124'ler, Renault 12'ler de üretilemezdi. Bu cesareti Türk milletine veren bir araçtır ve gerçekten hakkı ödenmez" diye konuştu.

Küresel ham çelik üretimi Çin'in etkisiyle kasımda yüzde 9,9 geriledi

Merkezi Brüksel'de bulunan Dünya Çelik Birliği (Worldsteel), kasım ayına ilişkin ham çelik üretim verilerini açıkladı. Buna göre, küresel ham çelik üretimi, kasımda 2020'nin aynı dönemine kıyasla yüzde 9,9 azalarak 143,3 milyon tona düştü.

Söz konusu dönemde Çin'in üretimi yüzde 22 azalarak 69,3 milyon tona geriledi. Japonya'nın üretimi yüzde 10,7 artarak 8 milyon ton ve ABD'nin üretimi yüzde 13,8 yükselişle 7,2 milyon ton olurken, Almanya'nın üretiminin yüzde 0,3 azalarak 3,4 milyon tona düştüğü tahmin ediliyor.

Türkiye'nin ham çelik üretimi ise kasımda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,1 artarak 3,4 milyon tona yükseldi.

Söz konusu dönemde Brezilya'da yüzde 2,5 artarak 3,1 milyon tona çıkan çelik üretiminin, İran'da yüzde 5,2 azalarak 2,7 milyon tona indiği tahmin ediliyor.

Bu arada, bu yılın ocak-kasım döneminde küresel ham çelik üretimi, 2020'nin aynı dönemine göre yüzde 4,5 artarak 1 milyar 752 milyon tona yükseldi.

ABD'nin ham petrol stokları azaldı

ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), ülkedeki ticari ham petrol stoklarının geçen hafta 4 milyon 700 bin varil (yüzde 1,1) azalarak yaklaşık 423 milyon 600 bin varil olduğunu açıkladı. Piyasa beklentisi, stokların 2 milyon 633 bin varil azalacağı yönündeydi.

Ticari ham petrol stoklarına dahil olmayan stratejik ham petrol stokları ise 2 milyon 500 bin varil (yüzde 0,4) azalışla 596 milyon 400 bin varile düştü.

Söz konusu dönemde ABD'nin benzin stokları 5 milyon 500 bin varil (yüzde 2,5) artışla 224 milyon 100 bin varile yükseldi.

Petrol üretimi azaldı

ABD'nin ham petrol ithalatı geçen hafta önceki haftaya göre günlük ortalama 277 bin varil azalarak 6 milyon 194 bin varil, ihracatı ise günlük ortalama 766 bin varil azalarak 2 milyon 879 bin varil oldu.

Ülkenin günlük ham petrol üretimi ise 11-17 Aralık haftasında 95 bin varil azalarak yaklaşık 12 milyon 54 bin varil seviyesinde gerçekleşti.

EIA'nın Kasım 2021 Kısa Dönem Enerji Görünümü Raporu'na göre, ABD'nin günlük ortalama ham petrol üretiminin bu yıl 11 milyon 130 bin varil, gelecek yıl ise 11 milyon 900 bin varil olması bekleniyor.

10 soruda 'Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat' uygulaması

1- Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat sisteminden kimler yararlanabilecek?

Yurt içine yerleşik gerçek kişiler bu sistemden faydalanabilecek. Tüzel kişiler bu sisteme dahil olamayacak.

2- Hesaplar hangi vadelerde açılabilir?

Hesaplar 3, 6, 9 ve 12 aylık vadelerde olabilecek.

3- Vadeden önce hesaptan para çekilebilir mi, çekilirse nema alınabilir mi?

Vadeden önce hesaptan para çekilebilir ancak destekten fayda sağlanamaz. Vadeden önce hesaptan para çekilmesi durumunda hesap, vadesiz hesaba dönüşecek, faiz hakkı ortadan kalkacak. Hesabın açıldığı tarihteki TCMB kuru ile hesabın kapatıldığı tarihteki TCMB kurundan düşük olan üzerinden hesap bakiyesi güncellenecek.

4- Mevduattan herhangi bir kesinti olacak mı?

Mevduattan herhangi bir kesinti yapılmayacak, bu ürüne stopaj uygulanmayacak.

5- Sisteme birden fazla giriş-çıkış olabilir mi?

Sisteme giriş-çıkış için herhangi bir kısıt yok.

6- Tasarruf sahibine getirisi ne olacak?

Gerçek kişilerin Türk lirası vadeli hesapları üzerinde işleyecek faiz ile hesap açılış ve vade tarihlerindeki kur değişim oranı kıyaslanacak, yüksek olan oran üzerinden hesap nemalandırılacak.

7- Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat ürününe geçiş için her bankaya başvurulabilecek mi?

Sisteme dahil olan tüm bankalara başvuru yapılabilecek.

8- Halihazırda Türk lirası mevduatlar da bu sisteme entegre olabilecek mi?

Hesabın açılış tarihi dikkate alınacak mı?

Mevcut TL mevduat hesapları da bu sisteme dahil olabilecek.

9- Halihazırda Türk lirası mevduatların sisteme dahil olması için gerçek kişilerin başvuruda mı bulunması gerekiyor, yoksa otomatik olarak geçiş yapılacak mı?

Bireysel bankacılık işlemi olduğu için tasarruf sahibinin bankaya başvuru yapması gerekecek.

10- Katılım bankaları da bu sisteme dahil olacak mı?

Katılım bankaları da sisteme dahil olacak, şu anda teknik altyapı için çalışmalar sürüyor.

2021 yılının 'yükselen' 10 teknolojisi belirlendi

Covid-19 salgınıyla halk ve çevre sağlığına ilişkin endişeler artarken, bu yılın önemli teknolojileri arasında iklim değişikliğiyle mücadeleye ve gıda üretiminin sürdürülebilirliğine yönelik çözümler öne çıkıyor.

Dünya Ekonomik Forumu ve Scientific American dergisi, iklim değişikliğine, enerji kullanımını azaltmaya, sürdürülebilir gıda üretimine ve küresel sağlığı iyileştirme gibi küresel sorunlara yenilikçi çözümler üreten, insan sağlığını iyileştirecek, sosyal hayata ve ekonomiye katkı sunan, yılın 10 önemli teknolojisini belirledi.

Bu yılın yükselen 10 teknolojisi arasında ilk sırada "dekarbonizasyon teknolojileri" yer alırken, bu teknolojiyi "kendi kendine gübrelenen bitkiler", "hastalık teşhis eden nefes sensörleri", "eczanelerde isteğe bağlı ilaç üretimi" ve "5G ile kablosuz şarj" izliyor.

Gelişen diğer teknolojiler arasında "sağlıklı yaşlanma için

mühendislik", "yeşil amonyak", "kablosuz biyosensörler", "yerel üretim için 3D yazıcılar" ve "uzay tabanlı nesnelerin interneti" de yer alıyor.

İklim ve gıda

Ülkeler iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki taahhütlerini yerine getirmek için yarışırken, daha düşük karbon

ayak izi çözümleri sunan veya havadaki karbondioksidi emen çok sayıda teknolojinin hızla büyümesi öngörülüyor. Net sıfır emisyonlu klimalar, düşük karbon emisyonlu çimento, yenilenebilir enerji kaynakları ve etsiz protein üretimi “dekarbonizasyon teknolojileri” içinde yer alıyor. Dünyanın nüfusu artarken gıda kaynakları ise gün geçtikçe daha da azalıyor. Bu konuda yenilikle büyük adımlar atılmadıkça gıda talebinin arz miktarını geçmesi muhtemel olacağı belirtiliyor. Bitkiler, büyümeleri ve büyük miktarlarda gıda üretimi için gerekli olan azotu sağlamak için gübrelere ihtiyaç duyuyor. Dünyanın artan nüfusuna gıda sağlayabilmenin çözümü olarak büyük ölçüde amonyak azotu içeren endüstriyel gübreler gösteriliyor. Yeni mühendislik yaklaşımlarıyla, bitki kökleri ile doğada oluşan toprak bakterileri arasındaki simbiyotik ilişkiyi taklit ederek bitkilerinin kendi gübrelerini üretmeleri sağlanıyor. Bu teknolojinin tarım başta olmak üzere gıda gibi birçok sektöre katkı sağlaması bekleniyor.

Hastalık teşhis eden nefes sensörleri

İnsan nefesi 800'den fazla bileşen içerirken, yeni nefes sensörlerinin bu bileşenleri analiz ederek hastalıkları teşhis etmesi hedefleniyor.

Erken aşama testlerin, nefes algılama teknolojilerinin Covid-19, tüberküloz ve kanseri teşhis etme potansiyelini ortaya koyduğu belirtiliyor.

Hali hazırda ilaçlar geniş tedarik zinciriyle üretilirken, mikroakışkanlar ve isteğe bağlı ilaç üretimindeki son gelişmeler, antidepresanlar ve antihistaminikler gibi yaygın ilaçların, yerel eczanelerde kişiye özel çeşitli formülasyona göre yapılması imkanını ortaya çıkardığı kaydediliyor. Bu teknolojilerle

insanların reçetelerini göstererek eczanelerde kendilerine özel hazırlanan ilaçları alabilmesi öngörülüyor.

Dünya Sağlık Örgütü, 2015 ve 2050 arasında dünya nüfusunda 60 yaşındaki kişi sayısının yüzde 12'den yüzde 22'ye yükseleceğini tahmin ediyor. Bunun sağlık ve sosyal yaşamda büyük zorluklara sebep olması beklenirken, yaşlanmanın moleküler mekanizmalarını ortaya çıkaracak teknoloji ile insanların sadece daha uzun değil aynı zamanda daha sağlıklı yaşamlar sürebilmesi amaçlanıyor.

5G sinyalleri ile şarj etme

Bu yılın öne çıkan diğer teknolojik çözümleriyle, akıllı saatler gibi çalışması için fazla güç gerektirmeyen cihazların yakında Wi-Fi ve 5G sinyalleri aracılığıyla kablosuz olarak şarj edilebilmesi öngörülüyor.

Diyabet ve kanser gibi kronik hastalıkların izlenmesi, belirli biyolojik belirteçleri belirlemek ve izlemek için sık sık kan testi yapılması gerekirken, giysilere takılan veya giyilebilir sensörlerdeki yeniliklerle bu hayati bilginin yakında sürekli olarak izlenebilmesi amaçlanıyor.

3D yazıcılarla yerel

malzeme kullanılarak evler inşa edilebilmesi hedeflenirken, Covid-19 salgınında daha da pahalı hale gelen konut sorununa çözüm bulunarak, dünyada 1,6 milyar insan için yetersiz konut sorununun üstesinden gelinebilmesi öngörülüyor. Böylece inşaat malzemelerinin sahaya taşınmasında zamandan, paradan ve enerjiden tasarruf edilmesi amaçlanıyor.

Yapılan araştırmalara göre bugün internete 10-11 milyar cihazın (nesnelerin interneti) bağlı olduğu tahmin edilirken, bu sayının önümüzdeki 10 yıl içinde iki katından fazla artması bekleniyor. İletişim ve otomasyonda nesnelerin internetinin faydalarını en üst düzeye çıkarmak, cihazların dünya çapında yayılmasını gerektiriyor. İnternet ağları dünyanın yarısından daha azını kapsarken, bağlantıda büyük boşluklar oluşuyor. Uzay tabanlı nesnelerin interneti sisteminin, dünyadan birkaç yüz kilometre uzakta yörüngede dönen düşük maliyetli, düşük ağırlıklı nano uydulardan oluşan bir ağ kullanarak bu boşlukları kapatabileceği hesaplanıyor. Bu teknolojiyle daha önce erişilemeyen veya bağlanması zor olan bölgelerin de internete bağlanabilmesi hedefleniyor.

AB, yeşil projelere kamu desteğini artıracak

Avrupa Birliği (AB), üye ülkelerin iklim dostu, çevre ve enerji projelerine daha fazla kamu kaynağı aktarmalarına imkan sağlayacak.

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Margrethe Vestager, Brüksel'de düzenlediği basın toplantısında Avrupa Yeşil Mutabakatı hedeflerini yakalamaya katkı sağlamak için Birlik rekabet ve kamu desteği kurallarının güncellenmesinin Komisyon tarafından onaylandığını açıkladı.

Avrupa'nın yeşil dönüşümü desteklemek için önemli miktarda sürdürülebilir yatırıma ihtiyaç duyduğuna işaret eden Vestager, "Yeşil dönüşümün hızlı biçimde

gerçekleşmesinde kamu desteği önemli rol oynayacak" dedi.

Vestager, onaylanan kuralların toplumu karbondan arındırmaya katkı sağlayacağını belirterek, "Yeni kurallar, Yeşil Mutabakatın uygun maliyetli bir şekilde gerçekleştirilmesini hızlandırmak için üye ülkelerin yenilenebilir kaynaklar da dahil olmak üzere yatırımlarını kolaylaştıracak" ifadelerini kullandı.

Üye ülkelerin fark sözleşmeleri gibi esnek araçlar kullanarak karbon salımı düşürecek herhangi

bir projeye destek verebileceğini anlatan Vestager, "Kamu destekleri, yeşil bir yatırımın tüm ek maliyetini karşılayabilir" diye konuştu.

AB üyesi ülkelerin kamu desteklemelerini ne şekilde sağlayacaklarını belirleme yetkisi AB Komisyonunun görev alanına giriyor.

Üye ülkeler, kamu desteklemelerini sadece rekabete zarar vermeyecek şekilde ve kamu yararına uygun durumlarda kullanabiliyor.

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olana alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler.

Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

EBSO'dan 'çalışanın hakkı yenmesin' çağrısı

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) pandemi nedeniyle ara verdiği fiziki meclis toplantısını 22 ay sonra ilk kez gerçekleştirdi. Çiğli'deki Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ev sahipliğinde Nedim Uysal Teknik ve Anadolu Meslek Lisesi konferans salonunda yapılan toplantıda ekonomik gelişmeler ele alındı.

'HANGİ ORANA GÖRE?'

EBSO Başkanı **Ender Yorgancılar**, önümüzdeki ay asgari ücrette zam oranlarının belli olacağını kaydederek, "Çalışanlara bu zammı yaparlarken baz olarak hangi oranın alacağını bilmiyoruz. Yani ÜFE mi, TÜFE'ye mi yoksa yeniden değer-

leme oranı mı belirleyici olacak? Asgari ücrette yeni rakamı belirlerken çalışan kesimin hakkı yenmemeli, enflasyona ezdirilmemeli. Çünkü bir kısım zengin olup tok gezerken diğer kesim aç ve borçlu olması halinde bu sistem yürümez" ifadelerini kullandı. **EBSO** Meclis Başkanı Salih Esen ise tamamen kontrolden çıkan çetin bir kur krizini kaçınılmaz olduğunu açıkladı. Esen, "23 Kasım'da yaşananlar içimizi acıttı. Bir ülke bu kadar parasının ayaklar altına düşürmezdi. Bir tarafta dijital dönüşüm ve iklim krizinden bahsederken diğer taraftan kur krizi ve ağır enflasyonla yüzleşmek akıl dışı" dedi.

"Düşük enflasyon ile başarılı oluruz"

MECLİSTE faiz indirimini yorumlayan

EBSO Başkanı

Ender Yorgancılar

"Düşük faizin yanında düşük enflasyonu da be-

cerebilirsek başarılı oluruz" dedi.

>> Nurettin BAKI'nin haberi 7. sayfada

EBSO BAŞKANI YORGANCILAR:

Bankalar faiz indirmiyor herkes cephede olmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yürütme Kurulu Başkanı, iş insanı **Ender Yorgancılar**, "Yeni Asgari ücretin yapılması için uzun vadeli krediyi ihtiyas duyduğuna belirtti. "Bankalar 4 yıl vadeli Türk lirası krediyi yaklaşık yüzde 25 faiz oranıyla veriyor. Bu rakam yabancı için oldukça yüksek. Bankalar Merkez Bankası'nın yapması olduğu faiz indirimini yapmıyorlar. O yüzden yatırım-

ci kredi kullanıyor. Faiz oranlarını yüzde 18'lere kadar düşmesi lazım yatırımcı için" dedi.

ŞART ÖNE SÜRÜYORLAR
"Ne tedbir bekleniyorsa maliyet hesabı, ne de satış ihracat boyutunda ciro hesabı yapılabiliyor" ifadelerini kullanan **EBSO** Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Sözleşmeleri yenilemeye başladık. Real sektör olarak, Türkiye'nin düşük faiz ile gerçekçi değerlendirmeye kur döne-

Çalışan enflasyona ezdirilmemeli

YENİ asgari ücrette çalışan kesimin hakkının yenmemesi ve enflasyona ezdirilmemesi gerektiğini söyleyen Ege Bölgesi Sanayi Odası (**EBSO**) Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Bir kısım zengin olup tok gezerken diğer kesimin aç ve borçlu olması halinde bu sistem yürümez" diye konuştu.

(Sercan Özipekçi'nin haberi sayfa 5'TE)

TÜRKİYE 3. ÇEYREKTE %7,4 BÜYÜDÜ

NET İHRACATIN 3. ÇEYREKTE BÜYÜMEYE KATKISI 6,8 PUAN OLDU

BIST 100	DOLAR/TL	ALTIN	DUW BİRS
1.812,28	12,9886	1.796,64	34.616,40
%0,19	%1,34	%0,72	%1,48
DNIS 11,22	DOAS 46,68	DOBR 235,80	DOCO 974,50
%0,45	%2,10	%9,97	

Sanayici 5 başlıkta destek isteği

KÜBRA TOPAL

Enf. Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) kasım ayı meclis toplantısı, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi toplantı salonunda hibrit olarak gerçekleşti. Türkiye'de üretim yapmanın hiç bu kadar pahalı olmadığını, bu kadar öngörülemeyiz ve istikrarsız bir hal almadığını söyleyen **EBSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, çözüm önerilerinde bulundu. Yorgancılar, "Döviz kurundaki volatilitenin kontrol altına alınması, enflasyonun düşürülmesi, yurt içinde ihtiyaç duyulan ham madde yeterliliğinin, özel veya

kamu kaynaklı üretim ile sağlanması, enerji fiyatlarında sanayiye uygun fiyat politikası uygulanması ve yurt içindeki tedarikli üreticilerin desteklenmesi gerekiyor" dedi. **"Talep artarken arz azaldı"**

Ekonomiye ilişkin değerlendirmelerde bulunan Yorgancılar, salgın nedeniyle Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin yeniden kapanmaya varan kararlar aldığını söyledi.

Almanya'da bazı fuarların iptal edilmesine dikkati çeken Yorgancılar, artan vaka sayılarına göre fuarların tamamen iptal edilmesinin de beklendiğini dile getirdi. Küresel ekonomik göstergelerden olan Baltık Kuru Yük

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar

Endeksi nin eylül'den kasıma kadar yaklaşık yüzde 50 düştüğünü belirten Yorgancılar, "Bu düşüşe rağmen konteyner fiyatları düşmüyor. Bir diğer husus Uzak Doğu'dan verdiği siparişlerin yüklenme terminleri 6-8 ay sonraya veriliyor. Sebep enerji krizi. Enerji olmadığı için haftanın belirli günlerinde çalışıyorlar.

Maliyetler yükselirken, arz azaldı, talep arttı. Uzak Doğu'da ham madde

sıkıntısı olduğu belli" diye konuştu. **"Volatilite ticaretin ve üretimin önündeki en büyük engel"**

Yorgancılar, "Merkez Bankası resmi günlük kapanış verilerine göre, 11 Ekim'de 9 TL olan kur, 16 Kasım'da 10 TL, 22 Kasım'da 11 TL olarak kayıtlara geçti. Ne olduysa 23 Kasım'da oldu ve önce 12 TL, ardından 13'ü aynı günde görerek tarihi anlar yaşandı.

EBSO MECLİSİ'NDE FAİZ VURGUSU YAPILDI

'Enflasyon da ithal ediliyor!'

Üretim ve döviz kuru artışını mercek altına alan **EBSO** Başkanı **Yorgancılar**, dövizdeki artışa bağlı fiyat yükselişlerini değerlendirdi

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar

Enerji Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) kasım ayı meclis toplantısı, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıya sinerjiyle yasanan döviz kurundaki artış ve örtün maliyetlerindeki artış dikkatle değerlendirildi. Medih Uysal, "Döviz kurundaki artışın enflasyonun önüne geçmesini sağlayacağına inanıyoruz. Bu nedenle döviz kur artışında dikkatli olmalıyız. Döviz artışının enflasyonun önüne geçmesini sağlayacağına inanıyoruz. Bu nedenle döviz kur artışında dikkatli olmalıyız. Döviz artışının enflasyonun önüne geçmesini sağlayacağına inanıyoruz. Bu nedenle döviz kur artışında dikkatli olmalıyız.

Merkez Bankası'nın enflasyonla mücadelede sıkı politikayı sürdürmesi gerektiğini belirten Yorgancılar, "Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor.

Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor.

Yorgancılar: Elektrik ve doğal gazın zam sanayiciyi zorladı

Enerji Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor."

Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor.

Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor. Enflasyonun önüne geçilmesi için merkez bankasının sıkı politikayı sürdürmesi gerekiyor.

TEDARİKTE ÇÖZÜM EBSO/ENDER YORGANCIKLAR: KATMA DEĞERLİ ÜRETİM MODELİNE GEÇMEMİZ GEREKİYOR

Bloomberg	GESAN 19,44 ↓ %1,27	GLBMD 6,86 ↑ %2,08	GLCV
VIOP 30	DOLAR / TL	FAİZ 10Y	BITCOIN
2.716,25 %4,76	16,8273 %7,42	%22,52 0,15	47.131,50 %2,04
@BloombergHT	USD/CAD	S&P FUT	
	1,2798 %0,18	4.660,75 %0,17	

ÇAPRAZ KURLAR		
EURO / DOLAR	1,1331	↑ %0,01 0,00
STERLİN / DOLAR	1,3309	↓ %0,11 -0,00
DOLAR / YEN	113,56	↓ %0,10 -0,11
DOLAR / KND. DOLARI	1,2798	↑ %0,18 0,00
DOLAR / İSVİÇRE FRANGI	0,9182	↓ %0,12 -0,00

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2021 Aralık ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

Küresel ekonomi gündemine, Omicron varyantı kaynaklı endişeler ve yükselen enflasyonun getirdiği belirsizlikler hakim oluyor. Diğer varyantlara göre çok daha bulaşıcı olduğu açıklanan ve dünyadaki hakim varyant haline gelmeye başlayan Omicron, başta AB ülkeleri olmak üzere pek çok ülkede çeşitli karantina önlemlerinin geri gelmesine sebep oldu. Ancak, sonrasında Omicron'un daha bulaşıcı olmasına rağmen daha ölümcül olmadığına ilişkin açıklamalar, endişelerin azalmasını sağladı. Endişelerin azalması doğrultusunda, piyasalarda iyimserlik artarken, tüm riskli varlık sınıflarında yatırımcıların risk iştahı tekrar yükseliyor.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, güncel olarak yayımladığı küresel ekonomik görünüm raporunda, mevcut risk ve belirsizlikleri gerekçe göstererek dünya ekonomisine ilişkin 2021 ve 2022 büyüme tahminini sırasıyla %6'dan %5,7'ye ve %4,4'ten %4,2'ye indirdi. Aşağı

yönlü revizyona ve risklere rağmen değerlendirme raporunda, stagflasyon olasılığının düşük olduğu belirtildi ve 2021'de 1973'ten bu yana en hızlı büyüme oranının kaydedileceği vurgulandı. Aşılama çalışmalarının yaygınlaşmasıyla, küresel talepteki toparlanmanın güçlendiği ancak, bu toparlanmanın üretimde eşit bir şekilde karşılanmadığı aktarıldı. Bu sebeple, arz ve tedarik darboğazları riski devam ediyor. Söz konusu gerekçeler sebebiyle özellikle; ABD, Almanya ve Japonya gibi gelişmiş ekonomilerin 2021 büyüme oranlarının beklentilerin altında kalacağına dikkat çekildi. Diğer taraftan, fiyat artışlarındaki dengesizliklerin 2022'de istikrar kazanması bekleniyor.

Pandeminin ve enflasyonun getirdiği belirsizliklerin etkisiyle, küresel birleşme ve satın almalar rekor düzeyde güçlenmeye devam ediyor. Son veriler itibarıyla, yılın ilk 11 ayında 5,2 trilyon dolara ulaşan küresel birleşme ve satın alma hacminin, yılı 6 trilyon dolar düzeyinde

tamamlaması bekleniyor. Küresel birleşme ile satın almalara aracılık ve danışmanlık pazarında ABD bankaları liderliklerini sürdürüyor. Sıralamada Goldman Sachs ilk sırada yer alırken; JPMorgan, Morgan Stanley, Citigroup ve Bank of America listeyi takip etti. Bankaların 11 ayda elde ettiği gelirler %41 artışla 41 milyar dolara çıktı.

Enerji fiyatlarındaki küresel artış devam ederken, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), vakalardaki yükseliş nedeniyle bu yıl ve gelecek yıl için küresel petrol talebine yönelik artış tahminini aşağı yönlü revize etti. Vakalardaki artışın, özellikle kış aylarında başta hava ulaşımı ve jet yakıtı talebi olmak üzere küresel petrol talebini yavaşlatması bekleniyor. Söz konusu yavaşlama gerekçesiyle küresel petrol talebindeki artış öngörüsü 100 bin varil düşürüldü. Böylece, küresel petrol talebinin bu yıl geçen yıla göre günlük 5 milyon 367 bin varil artışla yaklaşık 96 milyon 193 bin varil olması bekleniyor. Talebin, gelecek

yıl ise pandemi öncesi seviyelerine dönmesi öngörülüyor.

ABD

ABD Merkez Bankası'nın (FED) kararları ülke içerisinde olduğu kadar dünyada da gündem olmaya devam ediyor. FED, gerçekleştirdiği son toplantıda faiz oranını sabit tutarken, ABD ekonomisinin omicron varyantına rağmen varlık alımlarının azaltılması için yeterince güçlü olduğunu açıkladı. Varlık alımları azaltımı tamamlanmadan faiz artırma planı olmadığını açıklayan FED; talebin çok güçlü olduğunu ve ekonomik aktivitenin bu yıl güçlü bir hızla büyüme yolunda olduğunu, enflasyonun ise büyük olasılıkla 2022'de de %2 hedefinin üzerinde kalmaya devam edeceğini belirtti. Açıklamalar doğrultusunda, faiz oranlarının maksimum istihdama ulaşana kadar sıfırda kalması bekleniyor.

ABD'de talebin güçlü seyrine rağmen, tüketici kredileri ekimde %4,6, yani 16,9 milyar dolar artış ile 4,38 trilyon dolar düzeyinde gerçekleşerek, piyasa beklentilerinin altında kaldı. Söz konusu dönemde, kredi kartı ile sağlanan devir yapan krediler aylık 6,5 milyar dolar artarken; ev, otomobil ve öğrenci kredisi gibi devir yapmayan krediler 10,3 milyar dolarlık artış gösterdi. Tüketici kredileri, ekimde yıllık bazda ise %4,6 arttı. Devir yapan krediler ekimde geçen yılın aynı dönemine göre %7,8 artarken, devir yapmayan krediler %3,7'lik artış kaydetti.

Euro Bölgesi | AB

Avrupa Merkez Bankası (ECB), gerçekleştirdiği güncel toplantıda faiz oranlarında değişikliğe gitmedi. Pandemi Acil Varlık Alım Programı'nın Mart 2022'de sona ereceğini teyit eden ECB, politika faizini %0, mevduat faizini %-0,50'de sabit tuttu. Güncel ekonomik gelişmeleri değerlendiren ECB Başkanı Lagarde, artan enflasyon risklerine rağmen 2022'de faiz artırımının çok olası olmadığını açıkladı. Bununla birlikte, süregelen

belirsizliklere rağmen Euro Bölgesi ekonomisinin toparlandığını belirten Lagarde, arz sıkıntısı sebebiyle özellikle enerji fiyatlarının arttığını, bunun da özellikle 2022'ye yönelik enflasyonu ve büyümeyi riske ettiğini açıkladı. Söz konusu gelişmeler doğrultusunda, Euro Bölgesi büyüme beklentisi 2021 için %5'ten %5,1'e yükseltilirken, 2022 büyüme beklentisi ise %4,6'dan %4,2'ye indirildi. Enflasyon beklentisi ise 2021 için %2,2'den %2,6'ya, 2022 için %1,7'den %3,2'ye yükseltildi.

Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveni, yeni varyant haberlerine ilişkin endişelerin etkisiyle nisan ayından beri en düşük düzeyine geriledi. Kasımda 18,3 puan olan Euro Bölgesi yatırımcı güven endeksi, aralıkta 4,8 puanlık düşüşle 13,5 puana geriledi. Beklentilerin altında kalan endeks, karantina önlemlerinin beklentilerden daha olumsuz etki yarattığına işaret ediyor. Diğer taraftan, beklentiler endeksi de 0,5 puan artışla 13,8 puana çıkarak ağustos ayından beri en yüksek düzeyine ulaştı. Söz konusu endeks verileri, mevcut durumdaki belirsizliklere rağmen, geleceğe yönelik beklentilerde iyimserliğin korunduğuna işaret ediyor.

Vaka artışlarının bir diğer olumsuz etkisi ise ticaret üzerinde oldu. Vaka artışının hız kazandığı, ekim ayında AB genelinde 4,2 milyar euro dış ticaret açığı verildi. Ekimde Bölgenin ihracatı, yıllık %6,4 artarak 190,7 milyar euroya, ithalatı da %29,1 artarak 194,9 milyar euroya ulaştı. İthalatın ihracata kıyasla çok daha fazla artması, dış ticaret açığını güçlendirdi.

Almanya

Almanya Merkez Bankası Bundesbank, tedarik darboğazları ve pandemide yeni varyant dalgasının etkisiyle 2020 ilk çeyreğinde Alman ekonomisinin olumsuz etkileneceğini ve toparlanmanın gecikeceğini bildirdi. Enflasyonun 2024'e kadar %2'nin üzerinde kalacağı öngörüsünde bulunan Bundesbank, 2022 için büyüme tahminini %5,2'den %4,2'ye indirdi. Ekonomik tahminlere ilişkin

yayınlanan değerlendirme raporunda, özellikle yeni kısıtlamalarda muhtemel artışların 2022 ilk çeyreğinde büyümeyi yavaşlatacağı, bahar aylarında ise tekrar önemli bir ivme kaydedileceği vurgulandı. Ayrıca tedarik darboğazlarının da 2022'nin sonuna kadar gevşeyeceği öngörülüyor. Söz konusu güncel gelişmeleri değerlendiren Ekonomi Araştırma Enstitüsü de (Ifo) 2021 son çeyrekte başlayan yavaşlama eğiliminin 2022 ilk çeyrekte güçleneceğini açıkladı. Kurum, söz konusu beklentiler sebebiyle 2022 büyüme tahminini %5,1'den %3,7'ye düşürdü.

Varyant ve tedarik zinciri sıkıntılarının bir diğer olumsuz etkisi, güven endeksleri üzerinde oldu. Avrupa Ekonomik Araştırmalar Merkezi (ZEW) Ekonomik Güven Endeksi, risklerin etkisiyle aralıkta aylık bazda 1,8 puan azalarak 29,9 puana geriledi. Bununla birlikte, Mevcut Durum Endeksi ise aralıkta aylık bazda 19,9 puan azalarak -7,4 puana indi. Kurumun endeks verilerine ilişkin yayınladığı değerlendirme raporunda ekonomik beklentilerdeki düşüşün güçlü büyüme umutlarını azalttığını, özellikle ihracat ve tüketiciye yönelik sektörlerdeki gelirlerin azaldığını gösterdi.

Alman hükümetinin borçlanması ve borçların yönetiminden sorumlu Almanya Finans Ajansı, 2022'de 400 milyar eurodan fazla borçlanmaya devam edileceğini bildirdi. Böylece pandemi nedeniyle açıklanan teşvikleri finanse etmesi için 2020'de 407 milyar euro, 2021'de yaklaşık 483 milyar euro ile rekor borçlanmaya giden hükümet 3 yıl üst üste 400 milyar eurodan fazla borçlanmış olacak. Pandeminin başladığı tarihte Alman Parlamentosu'nun anayasa-daki borç freni mekanizmasını askıya alarak hükümete yeni borç alma izni vermesi de borçlanmayı kolaylaştırıcı bir etken oldu.

İngiltere

İngiltere'de tüketici fiyat endeksi ekimde %4,2 artışının ardından,

kasımında beklentilerin üzerinde gerçekleşerek %5,1 artışla 10 yılın zirvesine çıktı. Enflasyon artışında, gıda ve enerji fiyatlarındaki artışla, arz yönlü sıkıntılar etkili oldu. İngiltere'deki söz konusu enflasyon gelişmeleri hakkında değerlendirme bulunan IMF, ülkedeki enflasyonun 2022 2. çeyrekte %5,5 ile 30 yılın en yüksek seviyesine çıkacağını öngördü. Bir diğer önemli gösterge olan işsizlik ise eylülde %4,3 oranında gerçekleşmesinin ardından ekimde %4,2 olarak kaydedildi.

İngiltere Merkez Bankası (BoE), gerçekleştirdiği güncel toplantıda artan enflasyon riski sebebiyle faiz oranını 15 baz puan artırarak %0,25'e yükseltti. Böylece BoE, pandemiyin başından bu yana faizi artıran ilk büyük merkez bankası oldu. Değişiklik yapılmayacağı yönündeki ekonomist beklentilerine rağmen faiz oranının artırılması, enflasyon endişelerinin öngörülenden daha etkili olduğuna işaret etti. Ayrıca, BoE 875 milyar sterlin seviyesindeki varlık alım programını değiştirmede. Enflasyonun 2022 nisan ayında %6 civarına yükselerek zirve yapacağı, ardından daha ılımlı bir seyir izleyeceği öngörülüyor. BoE'nin faiz artırımı kararının ardından Euro/Sterlin 0,8464 ile son 2,5 haftanın en düşük seviyesini gördü.

Japonya

Japonya'da yıllık manşet tüfe enflasyonu %0,2, gıda ve enerji fiyatları hariç tüfe enflasyonu %-0,5 seviyesinde seyrediyor. Enflasyonla ilgili gelişmeleri değerlendiren Japonya Merkez Bankası (BoJ), gerçekleştirdiği güncel toplantıda faiz oranını %-0,10 olarak sabit tuttu. Böylece BoJ son 49 toplantıda faiz oranında bir değişikliğe gitmedi. Bununla birlikte, BoJ şirket tahvilleri ve ticari menkul değer satın alımlarını da azaltmaya karar verdi. Ayrıca, pandemi yardım acil durum fonunun büyük

bir kısmının 2022 yılı Mart ayında son tarihine ulaştığında daraltılması kararı alındı.

Japonya'da Temsilciler Meclisi, kamuoyunda tartışılmasına sebep olan 320 milyar dolarlık ek bütçeyi onayladı. Söz konusu ek bütçe; aşılmanın yaygınlaştırılması, mali pandemi önlemleri, afetlere yönelik hazırlıklar, iç turizm teşvikleri ve diğer finansal yardımları kapsıyor. Onaylanan yeni bütçe, sosyo-ekonomik faaliyetlerin canlandırılması ve iktidarın yeni kapitalizm olarak adlandırdığı eko-politik programların hayata geçirilmesi açısından da önemli bir dönüm noktası olarak nitelendirildi.

Yeni mali teşvik paketinin yaratacağı olumlu öngörülerini dikkate alan Japon hükümeti 2022 mali yılı için ekonomik büyüme tahminlerini yukarı yönlü revize etmeyi değerlendirdiğini açıkladı. 1 Nisan 2022'de başlayacak 2022 mali yılı için büyüme tahminini %2,2 olarak açıklamış olan Japon hükümeti, bu oranı %5,6 olarak revize etmeyi değerlendiriyor.

Çin

Çin ekonomisine gayrimenkul sektörü kaynaklı kriz endişeleri hakim olmaya devam ediyor. Kasım ayında ekonomideki yavaşlama emareleri güçlenmeye başladı. Yılın ilk 11 ayında sabit sermaye yatırımlarındaki büyüme %5,2, emlak yatırımları ise

%6 ile beklentilerin altında kaldı. Söz konusu veriler özellikle gayrimenkul sektörden kaynaklanan aşağı yönlü risklerin baskısının arttığını gösteriyor.

Gerek kriz endişeleri, gerekse ekonomideki yavaşlama emareleri sebebiyle, Çin Merkez Bankası büyümenin teşvik edilmesi için kredi faiz oranları 20 ay sonra ilk kez düşürüldü. 1 yıla kadar olan kredilerde faiz oranları %3,85'ten %3,80'e düşürülürken, beş yıllık kredi faiz oranları ise %4,65'te sabit bırakıldı. Bununla birlikte, Çin Merkez Bankası piyasalara likidite sağlamak amacıyla orta vadeli kredi kolaylığı yolu ile finansal sisteme 500 milyar yuan nakit akışı sağladı. Söz konusu gelişmeler, Çin'in parasal gevşeme politikalarına bir süre daha devam edeceğini gösteriyor.

Çin finans piyasalarının gelişimi açısından önemli bir gösterge olarak, halka arzların 2021'de yıllık bazda %11 artışla, 593 ile rekor kırıldığı açıklandı. Danışmanlık firması Ernst&Young (EY) tarafından yayımlanan değerlendirme raporuna göre Çin, 2021 yılındaki söz konusu performansı ile dünya genelinde halka arz rekoru kırdı. Konuyu değerlendiren EY analistleri, pandemiyin dijital dönüşümü dikkat çekici düzeyde artırdığını, özellikle teknoloji ve sağlık sektörlerinde hızla büyüyen çok sayıda şirket bor-

saya girdiğini ve bu trendin gelecek yıl da devam etmesinin beklendiğini açıkladı.

Hindistan

Hindistan ekonomisi, pandemiye ve diğer artan risklere rağmen, 3. çeyrekte yıllık bazda %8,4 oranında büyüme kaydetti. Böylece Hindistan, söz konusu dönemde gelişmekte olan ülkeler grubunda en hızlı büyüyen ülke oldu. Ancak, Omicron varyantı ve enflasyonla işsizlikteki yükseliş, son çeyrekte ve 2022 ilk çeyrekte daha düşük bir büyüme oranıyla karşılaşılmasına sebep olabilir.

Enflasyon risklerinin gündemde olduğu bir diğer ülke Hindistan oldu. Pandeminin en olumsuz etkilediği ülkelerden biri olması sebebiyle sağlanan teşvikler, ülkede enflasyonist baskıyı artırıyor. Ülkedeki enflasyonun önemli göstergelerinden olan, toptan eşya fiyat endeksi kasımda yıllık %14,23 artışla 12 yılın zirvesine çıktı. Perakende fiyat enflasyonu ise %4,9 oranıyla, üç ayın zirvesine çıktı. Güncel gelişmeleri değerlendiren Hindistan Merkez Bankası(RBI), %4 olan gösterge faiz oranında değişikliğe gitmedi. Piyasa beklentileri de faiz oranının değiştirilmeyeceği yönündeydi. Ancak, enflasyon riskinin artması 2022'de faiz artışı kararını gündeme getirebilir.

Hindistan'daki güncel gelişmeleri değerlendiren ekonomistler, ülkede enflasyonla birlikte işsizliğin de dikkat çekici biçimde arttığını ve çift hanelerde seyrettiğini, bu yüzden stagflasyon riskinin yükseldiğini belirttiler. Perakende enflasyonun %14,1'e yükseldiği dönemde işsizlik oranı ise %10,5 oranıyla yine çift hanede gerçekleşti. Söz konusu gelişmeler, 2022'ye yönelik stagflasyon riski olarak yorumlanırken, parasal sıkılaşma politikaları özellikle yılın ilk yarısında daha fazla gündeme gelebilir.

Brezilya

Brezilya ekonomisi 3. çeyrekte, yıllık bazda %4 artış kaydetmesine karşın, çeyreklik bazda ise %-0,1 kü-

çüldü. 2. çeyrekteki çeyreklik daralma ise %-0,4'e revize edildi. Söz konusu çeyreklik daralmalar, ekonominin resesyona girdiğini gösterdi. Böylece, Çeyreklik bazdaki küçülmede özellikle tarım sektöründeki %8'lik daralma dikkat çekti. Pandeminin getirdiği risklerin yanı sıra, ülke genelinde yaşanan kuraklık da tarım sektöründeki dikkat çekici daralmada etkili oldu. Pandemideki gelişmelerle birlikte, son çeyrekteki kuraklığın ve gıda fiyatlarının durumu, büyüme performansı üzerinde etkili olacak.

Brezilya'daki enflasyon riskinin tedirgin edici boyuta geldiğini belirten Brezilya Merkez Bankası parasal sıkılaştırma politikalarına devam ediyor. Banka, üst üste yedinci toplantısında da faiz oranında artışa gitti ve faiz oranını 150 baz puan artırarak %7,75'ten %9,25'e yükseltti. Söz konusu yedi toplantıdaki toplam faiz artışı ise 725 baz puan oldu. Böylece, Brezilya en çok faiz artıran ülkelerden biri olarak dikkat çekiyor. Bankanın son beklenti anketinde enflasyon tahmini 2021 için %10,18, 2022 için ise %5,02 oldu. Faiz tahmini 2021 yıl sonu için %9,25, 2022 için %11,25 olarak belirlendi.

Güney Kore

Güney Kore'de enflasyon riskleri ekonomi gündemine hakim olmaya devam ediyor. Özellikle üretici fiyatlarındaki artış endişe yaratıyor. Artan enerji maliyetlerinin etkisiyle Kasım'da üretici fiyatları enflasyonu artışını 13. aya taşındı aylık bazda %0,5, yıllık bazda %9,6 arttı. Söz konusu artış, son 12 yılın en yüksek ikinci artışı olarak dikkat çekti.

Enflasyon gelişmelerini değerlendiren Güney Kore Merkez Bankası, enflasyon risklerinin özellikle 2022 için arttığını belirtti ve 2022 sonu enflasyon tahminini %1,5'ten %2'ye yükseltti. Merkez Bankası beklentilere uygun olarak faiz oranını 25 baz puan artırarak %1'e yükseltti. Enflasyon risklerinin artması, 2022'de faiz artırım ve parasal sıkılaşma politikalarının devam etmesine sebep olabilir.

Bununla birlikte, Güney Kore Merkez Bankası artan tüketici borçluluğuna yönelik risklerin arttığını, artış devam ederse ödeme sıkıntılarının ortaya çıkacağı yönünde uyarıda bulundu. Güney Kore borç oranı açısından, dünyada ilk sıralarda yer alırken, 2021 itibarıyla, tüketici borçluluk oranı son 16 yıldır kesintisiz biçimde artışını sürdürüyor.

Rusya

Artan enflasyon riskine karşı parasal sıkılaşma ve faiz artırımıyla gündeme gelen bir diğer ülke Rusya oldu. Rusya Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda faiz oranını 100 baz puanlık artışla, %8,50'ye çıkardı. Böylece, Rusya'da yıl başından bu yana 425 baz puan faiz artışına gidilmiş oldu. Faiz oranının beklentilerin üzerinde artırılması, enflasyon riskinin piyasa algısından daha güçlü olduğu şeklinde yorumlandı. Banka ayrıca, 2022'nin özellikle ilk yarısında enflasyonist baskının devam etmesi halinde, gelecek toplantılarda da faiz artışına devam edileceğini bildirdi. Tüketici enflasyon oranı Kasım'da %8,4 oranında gerçekleşirken, Merkez Bankası'nın sıkı para politikası duruşu sayesinde 2022 sonunda %4-%4,5 oranında gerçekleşmesi bekleniyor.

AB Komisyonu, Rusya'ya yönelik yaptırımları artırmaya hazırlanıyor. Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen, Rusya'nın Ukrayna'ya karşı daha fazla saldırganlık göstermesi halinde AB'nin Rusya'ya karşı mevcut yaptırımlarını artırmaya ve benzeri görülmemiş tedbirler almaya hazır olduğunu açıkladı. AB'nin yeni yaptırımlarında Rusya'nın finans ve enerji sektörünü hedef alan mevcut yaptırımlarını güçlendirmesi ve diğer sektörlerde de yaygınlaştırması bekleniyor. AB, söz konusu yaptırım genişletmesi için ABD ile yakın şekilde çalıştığını da belirtti. Söz konusu yaptırımlar, 2022'de Rusya ekonomisine yönelik yeni risklere işaret ediyor.

Ege Bölgesi'nin Kasım ayı ihracatı 1,43 milyar dolar

Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren ihracatçı firmalar, Kasım ayında yüzde 19 artışla 1 milyar 437 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Ocak-Kasım döneminde yüzde 26 yükselişle 14 milyar 766 milyon doları Türkiye'ye kazandıran Ege firmalarının ihracatı, son 1 yıllık dönemde yüzde 25 ivmeyle 16 milyar 22 milyon dolara ulaştı.

Sektörler arasında her ay en fazla ihracat rakamına ulaşan Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği, Kasım ayında da ihracatını yüzde 27 ilerlemeyle 178 milyon dolara çıkardı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, yüzde 96 ile Kasım ayının en yüksek ihracat artışına ulaşarak 63 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği yüzde 14 yükselişle ihracatını 129 milyon dolara taşıyarak Kasım ayında en fazla ihracat yapan ikinci Birlik olarak kayıtlara geçti.

Tarım ve Gıda Birlikleri arasında en fazla ihracat gerçekleştiren Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği yüzde 10 yükselişle 128 milyon dolarla Kasım ayını geride bıraktı.

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği yüzde 33 ilerlemeyle 114 milyon dolar, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 7 artışla 99 milyon doları ülkeye kazandırdı.

Ege Maden İhracatçıları Birliği yüzde 12 yükselişle 96 milyon dolar, Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği

yüzde 14 yükselişle 64 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Ege Tütün İhracatçıları Birliği ise 54 milyon dolar, Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği ise Kasım ayında yüzde 62 gelişimle 43 milyon dolara ulaştı.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği yüzde 11 yükselişle 16 milyon dolar, Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 64 yükselişle 15 milyon dolar ihracat yapma başarısı gösterdi.

Sanayi ihracatı 795 milyon dolar

2021 yılsonu 15 milyar dolar ihracat hedeflerine 5 ay önceden ulaştıklarını hatırlatan Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Kasım ayında 11 Birliğin ihracatını artırdığını, bir Birliğin ise geçtiğimiz dönemki performansının gerisinde kaldığını açıkladı:

"2021 yıl sonu 16 milyar dolara yükselttiğimiz hedefimizi haftalar

öncesinden yakalayarak son 1 yıllık dönemdeki ihracatımızı yüzde 25'lik artışla 16 milyar 22 milyon dolara ulaştırdık. Kasım ayında Tarım Birliklerimizin ihracatı yüzde 17 artışla 545 milyon dolar, Sanayi Birliklerimizin ihracatı ise yüzde 21 artışla 795 milyon dolara ilerledi. Madencilik sektörümüzün EİB ihracatına katkısı ise Kasım ayında yüzde 12 artışla 96 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti."

İller bazında tablo

Ege Bölgesi illerinin ihracat rakamı Kasım ayında 2 milyar 534 milyon dolara ulaştı. Türkiye geneli en fazla ihracat yapan iller sıralamasında yer alan İzmir, Kasım ayında 1 milyar 348 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Manisa 455 milyon dolar, Denizli 401 milyon dolar, Aydın 91 milyon dolar, Muğla 69 milyon dolar, Balıkesir 59 milyon dolar, Kütahya 40 milyon dolar, Uşak 39 milyon dolar, Afyonkarahisar 32 milyon dolar ihracat yaptı.

Türkiye Kasım'da 21,5 milyar dolarlık ihracat yaptı

Kasım ayında tüm zamanların aylık ihracat rekoru kırılarak bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 33,4 artışla 21,5 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yılın ilk 11 ayında, 2020 yılının aynı dönemine göre yüzde 34 artışla 203,1 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren Türk ihracatçısı, son 12 ayda 221 milyar dolarlık ihracatla da yıllık hedefi olan 211 milyar doları aştı.

Kasımda bir önceki yılın aynı ayına göre 24 sektör ihracatını artırırken; otomotiv 2,5 milyar dolarlık ihracatla sektörler arasında zirvede yer aldı. Sektörlerde en dikkat çekici artışlar, geçtiğimiz yıla göre ihracatını 968 milyon dolar artıran mücevher, 840 milyon dolar artıran çelik ve 768 milyon dolar artıran kimyevi maddelerde yaşandı. 215 ülke ve bölgede Türk bayrağını dalgalandıran ihracat ailesi, 166 ülkeye ihracatını artırma başarısı gösterdi; aralarında Almanya, İtalya, İsrail, Mısır ve Çin'in de bulunduğu 13 ülkede aylık ihracat rekoru kırdı. 72 il ihracatını yükseltirken, 11 şehir tarihinin en yüksek aylık ihracat rakamlarına ulaştı.

Birim ihracat değeri

TİM verilerine göre Türkiye'nin birim ihracat değeri, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 24,5 artışla 1,44 dolara yükseldi. Kasım'da birim ihracat değerini en çok artıran sektörler yüzde 178 ile demir ve demir dışı metaller, yüzde 105 ile gemi ve yat, yüzde 71 ile çelik sektörleri oldu. Kasım'da miktar bazında ihracat, geçtiğimiz yıla göre yüzde 7,2 artarak 14,9 milyon ton olarak gerçekleşti. İlk 11 ayda ise yüzde 14,5 artışla 159 milyon ton ihracat gerçekleştirildi.

Ülke grupları

En çok ihracat gerçekleştirilen ilk 3 ülke; 1,8 milyar dolarla Almanya, 1,5 milyar dolarla Birleşik Krallık ve 1,4 milyar dolarla ABD oldu. İhracatın tutar bazında en çok arttığı ülkeler ise 462 milyon dolar artışla ABD, 389 milyon dolar artışla Birleşik Krallık ve 323 milyon dolar artışla İtalya oldu. Ülke gruplarına göre Türkiye'nin en büyük pazarı olan Avrupa Birliği'ne (AB-27) yapılan ihracat yüzde 28 artışla, 8,6 milyar dolar hacme ulaştı toplamdan yüzde 40 pay aldı. AB

haricindeki diğer Avrupa ülkeleri de hesaba katıldığında Avrupa kıtasının Kasım ihracatındaki payı yüzde 55 olarak gerçekleşti. Diğer ülke gruplarında; Yakın ve Orta Doğu ülkelerine 4 milyar dolar, Afrika kıtasının tamamına 2 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya 1,5 milyar dolar ve Uzak Doğu ülkelerine 1,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

İller bazında performans

72 il Kasım ayında ihracatını artırdı. İstanbul, Çorum, Adana, Yalova, Zonguldak, Eskişehir, Malatya, Osmaniye, Kütahya, Uşak ve Diyarbakır tarihlerinin en yüksek aylık ihracatını gerçekleştirdi. Kasım'da en çok ihracat gerçekleştiren ilk 3 il sırasıyla; 8,7 milyar dolarla İstanbul, 1,5 milyar dolarla Kocaeli ve 1,4 milyar dolarla Bursa oldu. Bu şehirler haricinde artışıyla dikkat çeken iller, ihracatını 249 milyon dolar artıran Çorum ve 244 milyon dolar artıran İzmir oldu.

1800 firma, Kasım'da ilk kez ihracat yaptı. Yeni firmalar, geçtiğimiz ay 124 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Kasım ayında enflasyon yüzde 21,31 ile son üç yılın zirvesini gördü

TÜİK'in Kasım ayı enflasyon verileri piyasa beklentilerinin üzerinde geldi. Aylık bazda yüzde 3,51 artan TÜFE, yıllık yüzde 21,31 seviyesine çıktı. Böylece yıllık enflasyonda Kasım 2018'den bu yana en yüksek seviye görüldü. Yurtiçi üretici fiyatlarında yıllık artış ise yüzde 55'e ulaştı.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Kasım ayında tüketici fiyatları (TÜFE) aylık bazda yüzde 3,51 artış kaydetti, yıllık enflasyon yüzde 21,31 seviyesine ulaştı.

Piyasa beklentileri enflasyonun aylık yüzde 3 artışla yıllık yüzde 20,71'e yükseleceği yönündeydi. Enflasyon Ekim ayında aylık yüzde 2,39, yıllık yüzde 19,89 olarak açıklanmıştı.

Kasımda aylık bazda yüzde 9,99 artan üretici fiyatları, yıllık yüzde 54,6 artış gösterdi. Yıllık üretici fiyatları 2002'den bu yana en yüksek seviyeyi görmüş oldu.

Kasım ayında tüketici fiyat endeksiyle üretici fiyat endekslerindeki yıllık artış hızları arasındaki fark da yeni bir rekor kırdı. TÜFE- ÜFE arasındaki makas 33,31 puana çıktı. Çekirdek enflasyon ise yüzde 16,82'den yüzde 17,62 seviyesine yükseldi.

Ana harcama grupları

Kasım ayında aylık artışın en fazla yaşandığı gruplar; yüzde 6,31 ile ulaştırma, yüzde 5,36 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 4,10 ile lokanta ve oteller olarak açıklandı.

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, yüzde 28,90 ile lokanta ve oteller, yüzde 27,11 ile gıda ve alkolsüz içecekler, yüzde

25,14 ile ev eşyası oldu.

Üretici fiyatları ve sanayinin dört sektörü

Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 9,99 bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 51,06, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 54,62 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 38,94 artış gösterdi.

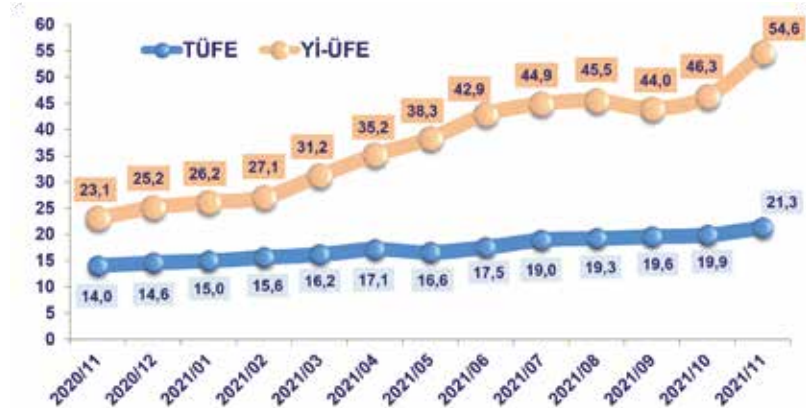
Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri, madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 44,53; imalatıda yüzde 53,24; elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 72,42; su temininde yüzde 33,08 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının

yıllık değişimleri; ara malında yüzde 63,12; dayanıklı tüketim malında yüzde 32,17; dayanıksız tüketim malında yüzde 34,33; enerjide yüzde 90,34 ve sermaye malında yüzde 33,30 artış olarak gerçekleşti.

Yıllık en düşük artış; yüzde 12,60 ile giyim eşyası, yüzde 19,66 ile deri ve ilgili ürünler, yüzde 22,23 ile diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri yüzde 145,94; ham petrol ve doğal gaz yüzde 116,51 ve ana metaller yüzde 97,13 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Kasım	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Yıllık (%)	14,03	21,31	23,11	54,62	41,12	47,89
Aylık (%)	2,30	3,51	4,08	9,99	2,02	13,49

Ekim'de işsizlik yüzde 11,2

İşsizlik Oranı; 2021 yılı Ekim ayında yıllık bazda 0,2 puanlık azalışla yüzde 11,2 oranında gerçekleşti. İstihdam edilen kişi sayısı bir önceki aya göre; 180 bin kişi artarken, işsiz sayısı da 75 bin kişi azaldı. Toplam işsiz sayısı 3 milyon 717 bin kişi oldu.

2021 yılı Ekim ayında tarım dışı işsizlik oranı yüzde 12,9 olarak kaydedildi. Diğer taraftan, genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 20,1 oranında, geniş tanımlı işsizlik oranı olan atıl işgücü oranı ise bir önceki aya göre 1,0 puanlık artışla yüzde 22,8 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı; erkeklerde yüzde 9,9, kadınlarda yüzde 13,8 oranında kaydedildi.

2021 yılı Ekim

döneminde istihdam edilenlerin yüzde 17,0'ı tarım, yüzde 21,5'i sanayi, yüzde 6,1'i inşaat ve yüzde 55,4'ü ise hizmet sektöründe yer aldı. Bir önceki aya göre, istihdam

edilenlerin sayısı tarım sektöründe 33 bin kişi ve hizmetler sektöründe 211 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 58 bin kişi ve inşaat sektöründe 4 bin kişi azaldı.

EKİM	Toplam	
	2020	2021
15 yaş ve daha yukarı yaşta kiler		
Nüfus (Milyon kişi)	62,9	64,0
İşgücü (Milyon kişi)	31,1	33,3
İstihdam (Milyon kişi)	27,0	29,6
İşsiz (Milyon kişi)	4,1	3,7
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	31,9	30,7
İşgücüne katılma oranı (%)	49,4	52,0
İstihdam oranı (%)	42,9	46,2
İşsizlik oranı (%)	13,1	11,2
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	15,2	12,9
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)*	25,0	20,1
Atıl İşgücü Oranı (%)	25,7	22,8

İSTİHDAMIN SEKTÖREL DAĞILIMI (Milyon kişi, 15+ yaş)

EKİM 2021	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
TOPLAM	6,4	5,0	1,8	16,4	29,6

Ekim'de cari işlemler hesabı 3,2 milyar dolar fazla verdi

Cari işlemler hesabı; 2021 yılı Ekim ayında piyasa beklentilerin üzerinde 3,2 milyar Dolar ile son üç yılın en yüksek cari fazlasını verdi. Dış ticaret açığındaki daralma, taşımacılık ve seyahat gelirlerindeki artışlar cari açığa iyileşmede etkin rolünü bu ay da korudu. 12 aylık kümülatif cari açık 15,4 milyar Dolar ile düşüş eğilimini sürdürdü.

2021 yılı Ekim ayında net doğrudan yatırımlarda, 337

milyon Dolar ile Nisan 2021'den bu yana en düşük sermaye girişi gerçekleşti. Portföy yatırımlarında 2,2 milyar Dolarlık sermaye çıkışı yaşandı. Diğer yatırımlarda ise, 2,4 milyar Dolar ile Kasım 2020'den bu yana en yüksek sermaye çıkışı kaydedildi.

2021 yılı Ekim ayında rezerv varlıklarda 1,5 milyar Dolar ile son altı ayın en düşük artışı gerçekleşti. 12 aylık kümülatifte ise, 34,3 milyar Dolara ulaştı.

Ekim ayında net hata ve noksan kaleminde 2,7 milyar Dolar ile sermaye girişi gerçekleşirken; 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde 14,7 milyar Dolara ulaştı.

Daralan dış ticaret açığı ile artan turizm ve taşımacılık gelirleri cari açığa pozitif katkı sağladı. Son dönemlerde TL'de yaşanan değer kaybının etkisiyle ekonomik dalgalanmalar ve Omicron varyantı cari açık üzerinde riskler olarak tahmin ediliyor.

Milyon Dolar	Ekim		Ocak-Ekim		12 Aylık Kümülat. 2021
	2020	2021	2020	2021	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-93	3.156	-28.601	-8.426	-15.425
SERMAYE HESABI	-1	-1	-26	-63	-73
FİNANS HESABI	-1.596	5.807	-37.758	6.199	4.422
Doğrudan Yatırımlar (net)	52	-337	-3.136	-5.884	-7.063
Portföy Yatırımlar (net)	-2.545	2.220	14.251	-4.216	-8.910
Diğer Yatırımlar (net)	-3.286	2.444	-10.422	-17.981	-20.474
Rezerv Varlıklar (net)	4.183	1.480	-38.451	34.280	40.869
Net Hata ve Noksan	-1.502	2.652	-9.131	14.688	19.920

Türkiye üçüncü çeyrekte yıllık yüzde 7,4 büyüdü

Büyüme; 2021 yılı üçüncü çeyrekte; piyasa beklentilerine paralel olarak yıllık bazda yüzde 7,4 oranında artış olarak gerçekleşti. 2021 yılı ilk çeyrek yüzde 7,4 ve ikinci çeyrek yüzde 22,0 olarak güncellendi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,7 arttı.

2021 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 25,4; bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 22,6; hizmetler sektörü yüzde 20,7; diğer hizmet faaliyetleri yüzde 11,7; sanayi sektörü yüzde 10,0; kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 8,3 ve gayrimenkul faaliyetleri yüzde 4,7 arttı. Finans ve sigorta faaliyetleri yüzde -19,9; inşaat sektörü yüzde -6,7; tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörü ise yüzde -5,9 azaldı.

Tüketim güçlü seyrediyor

Tüketim harcamaları güçlü seyrini sürdürerek bir önceki çeyreğe oranla ivme kaybetse de, yüzde 9,1 ile özel ve yüzde 9,6 ile kamu tüketim harcamaları büyümeyi destekledi. Ayrıca, bu çeyrekte pozitif katkısı azalsa da 3. çeyrekte büyüme performansında belirleyici oldu. Öte yandan, ithalatta yüzde -8,3 daralma yaşandı. Yılın üçüncü çeyreğinde yatırım harcamalarında yüzde

-2,4 ile sert düşüş gerçekleşti. İnşaat yatırımları yüzde -9,6 ile büyümeyi sınırlandırırken, yüzde 17,5 ile makine ve teçizat yatırımları ivme kaybetse de pozitif katkısını sürdürdü.

İşgücü ödemeleri, 2021 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 36,3; net işletme artışı/karma gelir ise yüzde 38,6 arttı. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 54,4'ten yüzde 54,6'ya yükseldi.

2021 yılı üçüncü çeyrekte özel tüketim ve ihracatın desteklediği büyümede; sanayi, imalat sanayi ve

hizmetler sektörü öne çıktı. Para politikasındaki gevşeme ve küresel ekonomideki canlanmayla dış talebin güçlü seyretmesi büyümeye olumlu katkı sağladı. Önümüzdeki günlerde, dalgalanan finansal koşulların, yüksek enflasyonun ve kredi hacmindeki sınırlı artışın iç talebi aşağı çekerek büyümede sınırlandırıcı yönde riskler olabileceği tahmin ediliyor. Ayrıca, ortaya çıkan yeni varyantlar ile salgının seyri, küresel ölçekte uygulanacak para politikaları ve dış talebin büyümeye yön vermesi bekleniyor.

Dönem	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları		Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)
		Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)			
2020	I	176.200	4,4	8,2	2,9	-0,6
	II	152.585	-10,4	-17,7	-0,3	-5,9
	III	196.582	6,3	9,4	2,0	22,6
	IV	191.535	6,2	12,4	3,7	11,7
	Yıllık	716.902	1,8	3,2	2,2	7,2
2021	I	188.920	7,4	12,4	0,1	12,4
	II	189.215	22,0	43,4	3,4	20,5
	III	225.497	7,4	9,4	9,6	-2,4

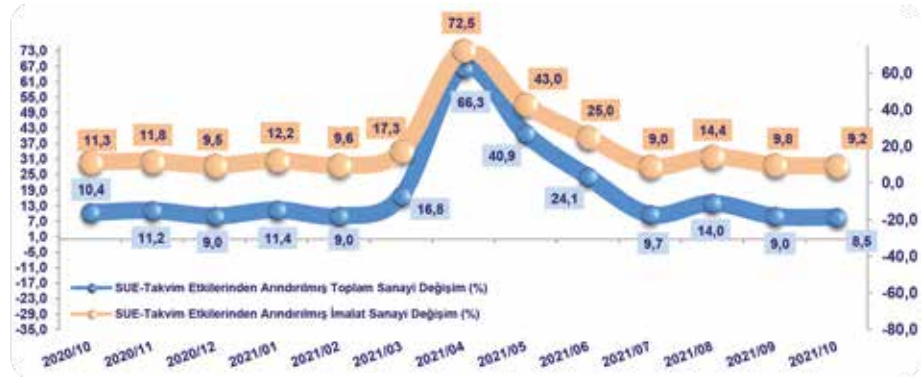
Sanayi üretimi Ekim'de yıllık yüzde 8,5; aylık yüzde 0,6 arttı

Sanayi üretim endeksi; 2021 yılı Ekim ayında yıllık bazda yüzde 8,5, aylık bazda ise yüzde 0,6 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde; takvim etkisinden arındırılmış endekste, 2021 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 9,2; imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 9,2; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 3,5 arttı.

İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; Ekim ayında yıllık en fazla artış, yüzde 29,1 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması imalatında gerçekleşti. Bu artışı yüzde 26,0 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı ve yüzde 25,6 ile diğer imalatlar izledi. Aynı dönemde imalat sanayi

Ekim 2021	Arındırılmamış Yıllık (%)	Takvim Etkisinden Arındırılmış Yıllık (%)	Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Aylık (%)
Toplam Sanayi	5,4	8,5	0,6
Madencilik ve Taşocakçılığı	7,1	9,2	-0,3
İmalat Sanayi	5,7	9,2	0,7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım	3,5	3,5	0,1

alt sektörlerinde yüzde -10,2 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatında en fazla azalış gerçekleşti. Bu azalışı yüzde -9,0 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve yüzde -0,4 ile elektrikli teçhizat imalatı

izledi.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından Ekim ayında bir önceki aya göre, sadece yüzde 3,6 ile dayanıksız tüketim mallarında artış; yüzde -5,2 ile sermaye malında en fazla azalış gerçekleşti.

Kasım'da kapasite kullanımını yüzde 78,1

Kapasite Kullanımı; 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artarak yüzde 78,1 oranında gerçekleşti.

En yüksek kapasite kullanım oranına sahip sektörler; ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) (yüzde 86,2), kağıt ve kağıt ürünleri imalatı (yüzde 83,9), giyim eşyaları imalatı (yüzde 82,9) ve tekstil ürünlerinin imalatı (yüzde 81,7) oldu.

En düşük kapasite kullanım oranına sahip sektörler;

İçeceklerin imalatı (yüzde 70,1), kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması imalatı (yüzde 67,5), makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı imalatı (yüzde 65,9) ve deri ve ilgili ürünlerin imalatı (yüzde 64,4) oldu.

Bütçe; 2020 yılı Kasım ayında 13 milyar 430 milyon TL fazla vermiş iken, 2021 yılı aynı döneminde 31 milyar 999 milyon TL fazla verdi. Bütçe gelirleri, Kasım ayında yüzde 52,9 oranında artarak 167 milyar 756 milyon TL, bütçe giderleri ise yüzde 40,9 oranında artarak 135 milyar 757 milyon TL olarak kaydedildi. Geçen yıla göre Ocak-Kasım döneminde bütçe dengesinde artış yüzde 64,8 oldu.

2021 yılı Kasım ayında vergi gelirleri; yıllık bazda yüzde 50 oranında

artarak 148 milyar 864 milyon TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler yüzde 38,7 oranında artarak 120 milyar 437 milyon TL olarak gerçekleşti.

Ayrıca, 2020 yılı Kasım ayında 22 milyar 922 milyon TL faiz dışı fazla verilmişken, 2021 yılı Kasım ayında 47 milyar 318 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

Milyon TL	Kasım 2021	Oca.-Kas. 2021	2021/2020 (Ocak-Kasım) Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	135.757	1.318.829	24,0
Bütçe Gelirleri	167.756	1.272.328	36,5
Bütçe Dengesi	31.999	-46.500	64,8

Reel kesim güven endekslerinde durum

Reel Kesim Güven Endeksi; 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre, 1,2 puan azalarak 108,4 ile aşağı yönlü seyrini korudu.

Tüketici Güven Endeksi, 2021 yılı Kasım ayında 5,7 puan azalarak 71,1 ile 2021 yılı Nisan ayından bu yana yılın en sert düşüşünü gerçekleştirdi.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulan Ekonomik Güven Endeksi, 2021 yılı Kasım ayında, bir önceki aya göre, 2,1 puan azalarak 99,3 ile son 4 ayın ardından ekonomik duruma ilişkin iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajının altına geriledi. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici ve hizmet sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2018	2019	2020	SON VERİLER		
				2021/I	2021/II	2021/III
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	797	761	717	188,9	189,2	225,5
Kişi başı Milli Gellir (\$)	9.793	9.208	8.597	8.713	9.150	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	3,0	0,9	1,8	7,4	22,0	7,4
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	1,1	-2,3	2,1	12,4	43,4	9,4
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,7	27,5	27,1	28,7	29,3	29,6
İstihdam Oranı (%)	47,4	42,9	42,9	45,0	45,8	46,2
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	3.537	4,2	4,4	4,0	3,8	3,7
İşsizlik Oranı (%)	11,0	12,7	13,4	12,1	11,5	11,2
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,9	14,6	15,3	14,2	13,3	12,9
ENFLASYON (%)				Eyl.21	Eki.21	Kas.21
Yİ-ÜFE (yıllık)	33,6	7,4	25,2	44,0	46,3	54,6
YD-ÜFE (yıllık)	33,5	8,9	37,6	28,9	33,0	47,9
TÜFE (yıllık)	20,3	15,0	16,2	19,6	19,9	21,3
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
İhracat	177	181	169	18,9	20,8	20,8
İthalat	231	210	219	23,2	23,3	22,2
Dış Ticaret Dengesi	-54	-30	-50	-4,3	-2,5	-1,4
Cari İşlemler Dengesi	-21,7	5,3	-35,0	814 (Milyon \$)	1,7	3,2
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	187	177	266	17,6	17,5	19,4
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.741	5.620	10.438	923	850	884
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	6.699	5.878	5.791	1.699	1.135	406
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Bin Adet)				Eyl.21	Eki.21	Kas.21
Kurulan Şirket Sayıları	121	109	133	13	12	13
Kapanan Şirket Sayıları	32	33	39	3	3	3
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-174,2	-143,6	-122,3	-125,5	-123,7	-122,3
BORÇLANMA (Milyar \$)				2020-III	2021-I	2021-II
Dış Borç Stoku	442,6	434,2	450,1	435,1	430,7	446,4
Kamu	139,9	156,9	173,2	166,4	176,7	179,8
Özel	296,8	268,8	255,4	247,7	231,3	239,5
KREDİLER (Milyar \$)				2021/II	2021/III	Eki.21
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	-223	-188,2	-173,0	-173,3	-171,7	-169,8
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Toplam Sanayi (%)	1,3	-0,5	1,6	14,0	9,0	8,5
İmalat Sanayi (%)	1,2	-0,6	1,8	14,4	9,8	9,2
KAPASİTE KULLANIMI (%)				Eyl.21	Eki.21	Kas.21
Kapasite Kullanım Oranı	76,8	75,9	71,8	78,1	78,0	78,1
GÜVEN ENDEKSLERİ				Eyl.21	Eki.21	Kas.21
Reel Kesim Güven Endeksi	101,4	100,4	98,2	113,4	109,6	108,4
Tüketici Güven Endeksi	87,8	79,7	81,0	79,7	76,8	71,1
Ekonomik Güven Endeksi	97,4	92,5	88,8	102,4	101,4	99,3
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Sanayi Ciro Endeksi	183,9	207,4	247,9	411,4	429,4	469,8
ELEKTRİK ENERJİSİ				Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
Elektrik Enerjisi Üretimi (Mwh)	295,7	294,3	294,1	29,6	24,7	26,7
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Mwh)	233,6	229,6	233,4	21,9	31,4	22,4
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				Eyl.21	Eki.21	Kas.21
Bütçe Dengesi	-72,8	-124,7	-138,9	-23,6	-17,4	32,0
PROTESTOLU SENET				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	938	916	572	33	34	33
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.622	1.905	1.568	164	118	105
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)				Ağu.21	Eyl.21	Eki.21
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	589	543	195	17.216	13.555	8.169
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	183	177	70	2.929	1.816	750
BORSA VE DÖVİZ				Eyl.21	Eki.21	Kas.21
BIST 100 Endeksi	1.282	1.098	982	1.406	1.522	1.810
Dolar/TL	4,81	5,67	7,01	8,51	9,14	10,52
İmalat PMI Endeksi	48,0	47,5	50,0	52,5	51,2	52,0

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2018	2019	2020	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
Nüfus (Bin)	4.320	4.367	4.395			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3			
Nüfus Artış Hızı (%)	9,5	10,8	6,3			
TR Nüfus Artış Hızı (%)	14,7	13,9	5,5			
Net Göç Hızı (%)	3,0	4,9	-			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.663	1.620	1.491			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,4	31,0	33,4			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	540	534	478			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,5	32,9	32,1			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	265	307	307			
İşsizlik Oranı (%)	13,8	16,0	17,1			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	14,6	17,1	18,1			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	8.103	8.430	-			
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	5,1	5,2	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	2,3	3,5	-			
ISO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	59	62	75			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	108	106	108			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişibaşı MG (Dolar)	11.645	10.655	9.945			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	20,4	12,4	14,5			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	12.265	12.169	11.597			
İthalat	10.586	8.676	8.465			
Dış Ticaret Dengesi	1.120	2.730	3.132			
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,1	5,9	6,8			
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	64	61	59			
PROTESTOLU SENETLER						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	46.690	49.799	32.749			
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,0	5,4	5,7			
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	985	1.203	581			
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Belge Adedi	326	276	535			
Yatırım (Milyon TL)	13.120	5.692	12.205			
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	8,3	4,2	5,1			
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,9	5,4	5,5			
MALİ / FINANS						
Bütçe Gelir/Gider	4,6	4,3	4,4			
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	12,0	12,5	11,5			
BANKACILIK						
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	110,5	105,4	102,4			
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,8	5,7	5,8			
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,0	5,1	5,2			
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER						
Kurulan Şirket Sayısı	4.977	5.098	6.274			
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	5,8	6,1	6,2			
Kapanan Şirket Sayısı	799	904	939			
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,9	6,1			
MARKA-PATENT SAYISI						
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	5.460	4.585	5.348			
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,7	6,4	6,2			
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	135	65	89			
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,8	3,3	4,1			
TURİZM						
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	946	1.223	297			
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,4	2,7	2,3			
MOTORLU KARA TAŞITLARI						
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,2	6,2			

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

Tarihi, kültürü, ekonomisi ve siyasi gücüyle küresel bir dev

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Kaynaklar: T.C. Ticaret Bakanlığı, Dünya Bankası, IMF, Trademap, BrandFinance

AÇIKHAVADA FARKIMIZ AÇIK!

3000 m² alana yayılan üretim tesisimiz, teknolojik altyapımız ve uzman kadromuzla
markanızı açık ara **öne çıkarıyoruz.**

Dijital Baskı Merkezi

Endüstriyel Reklam Çözümleri

Araç giydirme

Tabela / Totem Üretimi

Çelik Konstrüksiyon

Dış Cephe Sistemleri

İAR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

